

NOVEMBER	
1 P Vsi svet.	16 S Otmar
2 S Ver. duše	17 N 23. pob.
3 N 21. pob.	18 P Odon
4 P Karel	19 T Elizabeta
5 T Caharija	20 S Feliks V.
6 S Lenart	21 C Dar. Mar.
7 C Janez	22 P Cecilija
8 P Bogomir	23 S Klemen
9 S Teodor	24 N 24. pob.
10 N 22. pob.	25 P Katarina
11 P Martin	26 T Silv.
12 T Avrelj	27 S Virgilij
13 S Stanislav	28 C Gregor
14 C Jozafat	29 P Saturnin
15 P Leopold	30 S Andrej

V 30 dneh
30 števil
za
12 Din

„GLAS NARODA“
LJUBLJANA -- NEBOTIČNIK

Mesečna naročnina
12 Din, za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 8855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Dvignimo čut za odgovor-
nost!
Politično delo JRZ po radi-
kalskih načelih
Zmaga slovenske nadarjeno-
sti in domačega dela
Smrt dečka pod avtobusom
Naša vas
Za našega obrtnika
Odpis zaostalih davkov

Št. 212

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v soboto, dne 30. novembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

Dvignimo čut za odgovornost!

Maribor, novembra 1935.

Na jesen so vedno pogostejša poročila, ki prihajajo z našega podeželja o krvavih pokoljih, in drugih zločinov. Ti žalostni dogodki se dogajajo predvsem v naših stajerskih vinorodnih krajih. Našemu slovenskemu ljudstvu se pogostokrat pripisuje izredno visoka kulturna stopnja v marsikaterem oziru. Pogosti in že kar udomačeni ter od nas samih tolerirani krvavi dogodki pa mečejo žalostno senco na moralno našega podeželja. Potrebno je, da prav o tem spregovorimo nekaj iskrenih besed, ki naj služijo v razmišljanje vsem onim, ki jim mora biti blagor vsega naroda pri srcu.

Naj takoj omenimo, da vseh teh pokoljev ni kriv, kot se rado poudarja, samo alkohol, temveč v veliki meri tudi pomanjkljiva moralna vzgoja našega ljudstva in naša brezbrzičnost, ker gremo mimo vsega brez hotenja napraviti tem žalostnim pojavom konec. Po sedanjih izkušnjah zaležejo sodniške kazni v tem oziru le malo. Kaj ugotovimo na sodniških razpravah? Obtoženci se zagovarjajo smeje, za krivdo ne pokažejo nobenega moralnega kesanja, zločina v vseh svojih dimenzijah se niti ne zavedajo, strah jih je samo pred zaporom. Torej nikake odgovornosti samemu sebi, nikakega sramu za storjeno dejanje. Mislimo, da je temu vzrok napačna vzgoja našega ljudstva z neko lažno moraljo, ki kljub velikemu in poudarjenemu vplivu cerkve ni utegnila vcepiti v ljudsko bistvo onega pravega čuta sramu in odgovornosti sebi, kakor tudi za jedrca. Fantje, ki so se v pretepu proslavili s čim večjim divjaštvom in ki so bili zaradi tega zaprti, veljajo za krajevne junake. Pogosto so sorodniki in znanci pretepača, ali celo ubijalca, ponosni nanj. Saj je pretepaštvo že tako udomačeno, da dekle skoro ne pogleda fanta, ki se še ni udeležilo večjega pretepa in pokolja.

Priznati je treba, da je v oziru pravilne moralne vzgoje ljudstva mnogo storilo naša učiteljska. Še več pa bi morala v tem oziru storiti naša duhovščina. Ni naš namen, da bi morda z navedenim dejstvom hoteli zmanjševati nedvomne zasluge naše duhovščine za gospodarski in tudi kulturni napredek podeželja. Tudi nismo teh vrstic napisali iz kakršnihkoli političnih motivov. Mogočni vpliv cerkve in duhovščine od danes žal še ni dosegel — čeprav med vernim ljudstvom — da bi večni pretepi in pokolji pojenjavali. V zadnjih letih je pretepaštvo zavzelo tolik obseg, da že lahko govorimo o pretepaški psihozi v gotovih predelih našega podeželja, ki kaže čedalje večje moralno propadanje našega ljudstva. Če bi oni del naše duhovščine, ki se prenuogokrat vse preveč vmešava v politiko, posvetili tiste — drugače politiki namerjene sile — temeljitejši in pravilnejši moralni vzgoji, bi se brez dvoma pretepi in pokolji znatno omejili. S prižnjo naših cerkva naj bi veljalo, ki bi vcepil že v duše doraščajoče mladine čut moralne odgovornosti pred samim seboj in pred človeško družbo. S takimi nauki, ki jih pogostokrat poslušamo v mestnih farah in ki so mnogo pripomogli v gotovih predelih naše domovine k zbolšanju etičnega življenja, bi tudi v teh krajih lahko omejili število pretepev in pobojev. S pomočjo vere naj bi se mladina učila pravilno dojemati Kristusov nauk o ljubezni do sočloveka in se navajala spoštovati in ceniti vrednost življenja višje, kakor ga ceni sedaj. Nauk o grehu in njega posledicah ne sme najti svoje končne likvidacije v spovednici, pač pa mora zajeti vso človekovo notranjost, da bodo etične vrednote v človeku našle utrdene temelje, ki jih ne bodo mogli razrhljati kakršnikoli vplivi, ki so nasprotni pravemu in v resnici iskrenemu in moralnemu življenju človeka.

Mimo pomanjkanja prave moralne vzgoje pa so vzroki žalostnih razmer še druge. Gotovo je med prvimi alkohol, predvsem nesrečna šmarnica, s katero se omamljajo naši ljudje do popolne nerazsodnosti. Temu zlu skušajo napraviti konec oblasti, ki so prepovedale sajenje šmarnice. Uspeh prepovedi pa je majhen. Na deželi je šmarnica še vedno udomačena in cenjena. Zato so potrebni v tem oziru ostrejši ukrepi. Poleg krvavih pretepev, ki povzročajo razen težkih moralnih, tudi velike materialne škodice, pohablja ljudi ter zahtevajo pogosto človeške žrtve, je alkohol oni, ki povzroča človeka vzporedna zla. Po neki statistiki je značilno, da je prav ob času nove vinske letine spočetih največ nezakonskih otrok. Tragika pa je pri tem v dejstvu, da je pretežen odstotek rojenih otrok — telesno ali pa duševno manjvrednih. Sicer pa je to tako obsejen problem, da se bomo ob priliki nanj še povrnili.

Italijansko-abesinski spor

Abesinski cesar spet na fronti

Niegov prihod je v zvezi z novo abesinsko protiofenzivo — Ual-Ual spet abesinski? — Nova italijanska ofenziva na jugu

London, 29. nov. Agencija Reuter poroča, da tudi danes ni nikakih vesti o večjih oboroženih spopadih na abesinskih frontah, vendar niti italijanska niti abesinska vojska nista ostali neaktivni. Na severu prodira velik oddelek Abesincev proti Ambi Aladži, da si tam pripravi defenzivne postojanke in utrdbе. Italijani so, kakor poročajo iz Makale, očistili severni del tembijskih gora abesinskih iregularnih čet. Na levem italijanskem krilu je Mariotti s svojimi Danakilei nadaljeval z operacijami proti četam rasa Kase.

Na ogadenski fronti je italijansko letalstvo nadaljevalo bombardiranje položajev rasa Nasiba. Obe vojski pa sta se naglo pripravljali na spopad.

Badoglio v Asmari

Asmarski poročevalec pravi, da je maršal Badoglio včeraj popoldne prisel v Asmaro. Vozil se je z avtomobilom, ki pa je imel med potjo defekt, tako da je z avtomobilom prevozil le pol poti. Vojaške in civilne oblasti ter prebivalstvo Asmare so mu priredili svečan sprejem. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je kmalu nato izdalo prvo odredbo, da se razoroži prebivalstvo na zasednem ozemlju.

Abesinci so navdušeni

Iz Hararja poroča poročevalec agencije Reuter, da je dobil od abesinske vlade dovoljenje, da sme iz Hararja z avtomobilom v Džidžigo. Spremljali so ga vojniki. Prehitel je med potjo tisoče abesinskih bojnikov, ki so korakali peš in jahali na mezhah ali pa se vozili s tovornimi avtomobili. Vojaštvo je odhajalo na južnozahodno fronto. Na stotine žensk in otrok je spremljalo vojske. Vodili so osle, ki so bili natovorjeni z živežem in strelivom. Prenotali so peš 800 do 1000 km. Njihova navdušenja je neopisno. Med potjo je srečal tudi več abesinskih ambulanc, ki so prevažale ranjene. Ranjenci niso bili niti naimani demoralizirani in mnogi so vzklicali mimoidočim, da bodo v kratkem spet na fronti.

Iz Mogadiša poroča somalijski poročevalec agencije, da so italijanska letala bombardirala abesinske utrdbе okrog Dagaburja.

Pregrupacije čet na severu

Asmara, 29. novembra. Po informacijah agencije Havas so se na severni fronti izvršile znatne pregrupacije čet. Italijanska letala so v svojih izvidniških poletih opazila zbiranje abesinskih oddelkov južno Kvorama. Danakalski oddelki pod vodstvom Mariottia še vedno čistijo obronke visoke planote, na katero se je umaknil dedžas Kasa Sebat.

Badoglio proti sporazumu?

Po informacijah istega poročevalca smatrajo tukajšnji poučeni krogi, da maršal Badoglio zaenkrat ne namerava izvršiti nikakih sprememb v generalnem štabu. Za četa svojega kabineta je imenoval svojega lastnega sina Mariana. Po prvih vtisih je soditi, da bo general Badoglio skušal za vsako ceno priti v stik s sovražnikom in ga prisiliti k odločilni bitki.

O eventualnem diplomatskem sporazumu med Italijo in Anglijo ter Abesinijo sodeluje zelo pesimistično. General Badoglio se bo zavezal za to, da se sploh ne vodijo nikaka pogajanja.

Hoteli smo v glavnem opozoriti na edino pravilno pot, po kateri bi del našega podeželja usmerili v pravilno pojmovanje morale. Seveda ima država tudi praktične pomočke, ki so zadeva naših oblasti. Poostre naj se kazni in vse naredbe, ki jim je namen omejiti pretepaštvo, pa tudi glede točenja alkoholnih pijač naj se ukrene kaj koristnega.

Glavno orožje za pobijanje sedanjih žalostnih razmer pa ima naša duhovščina, ki naj posveti vse svoje sile ozdravljenju tega narodovega zla in skupno z našim učiteljskim in prosvetnim organizacijami moralno in etično krepki naš narod, da bo končno vendarle enkrat konec strahotne krvave kronike. Če že ne drugje, potem naj bo vsaj pri povzdigi prave in zdrave morale našega podeželja delo skupno, ki bo v dohodnem času zbrisalo žalosten madež krvoločne podivjanosti poedincev našega naroda.

—o—t.

Addis-Abeba, 29. novembra. d. Cesar Haile Selasije je z avtomobilom odpotoval v Desije. Ob odhodu so mu tisoči ljudi v Addis-Abebi priredili navdušene manifestacije. Prebivalstvo je bilo razvrščeno v špalirju, ki je bil dolg celo vrsto kilometrov. Politični krogi smatrajo, da se je sedaj vrhovno poveljstvo abesinske vojske odločilo za odločilno borbo proti sovražniku. Pričakovati je, da bodo Abesinci kmalu prišli v protinapade na vseh frontah. Dobropoučeni krogi zatirajo, da so Abesinci sedaj dobro spoznali slabe strani italijanske vojske. Sološna vlada pripravlja, da bodo zadali Italijanom smrtni udarec predvsem z neprestanimi napadi na njihove zveze z zaledjem.

Novi zapletiljaji

Spet vojaštvo v Libijo?

Aleksandrija, 29. novembra. Posebni poročevalec agencije Havas je dobil v dobro poučenih krogih informacije, da je italijanska vlada odredila ojačanje italijanske vojske v Libiji. Divizija, ki je bila pred kratkim umaknjena iz libijskega obmejnega ozemlja, ker je kazalo, da bo prišlo do sporazuma z veliko Britanijo, je bila spet odposlana na mejo. Vojaštvo se je v Brindisi in sicilskih lukah že vkrcalo na ladje, ki sedaj plovejo proti Tripolisu.

Italijanski poslanik v Egiptu odpoklican?

Kairo, 29. novembra. Reuter poroča: Zvedeli so, da namerava Italija odpoklicati svojega poslanika v Egiptu. Italija bo to storila zato, ker smatra, da Egipt, ki ni član DN ni smel pristopiti k državam, ki izvajajo sankcije.

Posveti angleških ministrov

London, 29. novembra. n. Danes so imeli ministri Hoare, Eden, Runciman in državni podtajnik van Sittard konferenco. Prisostvovali so ji tudi strokovnjaki. Smatrajo, da so na tej konferenci govorili o sankcijah.

London še bolj trdovraten

London, 29. novembra. n. Poročila o italijanskih vojaških pripravah ne napravljajo v Londonu posebnega vtisa. Splošno prevladuje prepričanje, da odreja Italija te ukrepe samo radi okrepite svojega diplomatskega položaja, ker računa z bližnjim

Položaj v Franciji

Kako bo v torek?

Pariz, 29. novembra. r. Poimenična lista o večerašnjem glasovanju v parlamentu še ni bila objavljena. Računajo pa, da je 225 glasov, ki jih je bilo oddanih proti vladi, razdeljeno po strankah takole: 95 odpadni na marksiste in zmerne socialiste, 10 na komuniste, okrog 50 na radikalne socialiste, ostali pa na druge stranke. Okrog 20 radikalnih socialistov se je vzdržalo glasovanja. Laval se je zaenkrat rešil, a samo do torka, ko pride na dnevni red debata o desničarskih ligah. Včeraj je Laval izglasoval le zaupnico glede finančne politike vlade. Za Lavalov predlog je glasovalo 345 poslancev, kar ni presenetilo nikogar, če se upošteva, da so radikalni socialisti za finančno politiko vlade. Vprašanje je, če bodo odobrili tudi njene politične smerice.

Poslanska zbornica je davi ob devetih nadaljevala razpravo. Na dnevnem redu so interpelacije o finančni politiki vlade. Prvi je govoril komunistični interpellant, ki je kritiziral delo Lavalove vlade. Trdil je med drugim, da je »preplavila državo z izrednimi uredbami in da te uredbе gospodarsko še niso nič hasnile«. Interpellant dvomi v dejansko izravnano proračuna. Nato je tolmačil gospodarske nazore svoje stranke.

Pariz, 29. novembra. Havas poroča: Vprašanje, kaj pomeni večerašnje glasovanje v poslanski zbornici, dominira v vsem današnjem

početkom odločilnih pogajanj o mirni ureditvi sedanjega spora. Čeprav je vse to podobno vojaški grožnji, vendar ne bo storilo Velike Britanije popustljive, marveč bo ta postala še bolj trdovratna.

Seja italijanske vlade

Rim, 29. novembra. AA. Jutri popoldne bo seja ministrskega sveta.

London, 29. novembra. n. Listi se danes mnogo bavijo s poslednjimi italijanskimi vojaškimi odredbami. Splošno sodijo, da so bile izdane za primer prepovedi uvoza petroleja v Italijo. »Daily Telegraph« poroča, da je treba tajinstveni italijanski komuniste, po katerem so odloženi dopusti 100.000 vojakom zaradi poljskih del, tolmачiti predvsem kot gesto, ki naj napravi čim večji vtis na mednarodno javnost, kar se vidi tudi po tem, da italijanska vlada nikakor ne demantira posamezne senzacionalne govorce, ki so pričele krožiti v tujini.

Laval-Cerutti

Pariz, 29. novembra. r. Pariški listi poročajo, da je Laval sporočil italijanskemu poslaniku Ceruttiju, da mora Italija računati, da bo Francija naklonjena nevtralnemu napram Veliki Britaniji v primeru, da bi Italija izdala kakršnekoli vojaške odredbe proti Veliki Britaniji zaradi prepovedi izvoza petroleja. »Echo de Paris« pravi, da je kriza zdaj dosegla vrhunec in da je nastopil skrajni čas za pogajanja o mirni likvidaciji vojne v Vzhodni Afriki. Slično se izraža tudi »Oeuvre«.

Laval je uspel, a presenečenja še niso izključena

pariškem tisku. Veliki informativni listi presegajo glasovanje s stališča nadaljnjega notranjepolitičnega razvoja in prihajajo do zaključka, da bo Lavalova vlada tudi danes ob zaključku debate o finančnih interpelacijah in drugih vprašanjih, ki so na dnevnem redu, spet dobila večino, daš morda manjšo kakor včeraj. Strankarska glasila pa kažejo največje zanimanje za debato, ki se bo pričela v torek o vprašanjih desničarskih borbenih organizacij. Nekateri listi smatrajo, da s tega vidika večerašnje glasovanje ne prihaja v poštev za prognozo o rezultatu omenjene debate. Torek bo odločilni dan za levičarsko sloglo. List ob zaključku apelira na radikalno-socialistično solidarnost.

Pred odločilno bitko...

London, 29. novembra. n. Današnji londonski listi pozdravljajo večerašnje zmago Pierra Lavalu v francoski zbornici, čeprav opozarjajo, da ta zmaga še ni končna.

»Times« pravi v svojem poročilu iz Pariza, da utegne tekom razprave celo najmanjši neprilicavani incident povzročiti padec vlade.

Vremenska napoved

Dunajska napoved: Milo, spremenljivo vreme, oblačno s padavinami. V nižinah dež, nad 500 m pa sneg.

Politični utrinki

„Jutrova“ poročevalska verodostojnost

Takrat, ko je bil še urednik »Slovenske zemlje« g. Janec Komur, je »Slovenska zemlja« večkrat vedela poročati o sestankih kmetijev v podzemlju »Metropole«, ne da bi se ti sestanki sploh vršili. V takem poročanju je precej politične zlobe, po domače pa se takemu poročanju pravi: da nekdo sliši travo rasti! Toliče pozornosti so bili deležni pristaši bivše Samostojne kmetijske stranke v večeršnjem »Jutru« pod naslovom »Posvetovanje voditeljev nekdanje SKS«, kar jasno dokazuje, da se v domači »Jutrovi« politično-informacijski kovačnici marsikaj kaj na lastno pest in po lastnem okusu skuje in servira potem široki javnosti. V tej politični vesti je posebno zanimivo, da je bilo na tem sestanku baže tudi govora o JNS in da so se udeleženci razšli s sklepom, da je treba obnoviti sodelovanje v organizacijah JNS. To poročilo nas prav nič ne preseneca, ker stalno beremo dan za dnem v »Jutrovi« stolpcih vabila za JNS, ko se hoče prav vse »pojeenosti«. V tej vročici pridobivanja se pač lahko vsak zmoti, in tudi »Jutro« lahko prisodi nekomu stvari, ki jih ni.

V kolikor smo informirani o stvari, se je v sredo vršila seja ljubljanskega pododboru Zveze slovenskih kmetov, ki jo je sklical njen predsednik nar. poslanec g. Albin Koman in jo tudi osebno vodil. Seja je bila posvečena važnim in perečim gospodarskim vprašanjem in je razpravljala: 1. o predloženem načrtu zakona o gospodarskih zadrukah in 2. o uredbi o kmetijski zaščiti. Na sejo je bil povabljen celoten odbor ljubljanskega pododboru ZSK, nar. poslanec Stanko Lenarčič, ki je član odbora, in tudi narodni poslanec Milan Mravljec, ki je član parlamentarnega odbora za proučevanje zakonskega osnutka o gospodarskih zadrukah. Poleg tega sta se povabila odzvala tudi senator Ivan Pucelj kot član ZSK in senator dr. Drago Marušič. Na seji je referiral nar. poslanec Milan Mravljec o zakonskem osnutku gospodarskih zadrukah, dr. Srečko Goljar pa o uredbi o zaščiti kmetov in o tozadnem predlogu dr. Marka Kožulja. Prisotni so zlasti po drugem referatu o zaščiti kmetov posegli v široko debato, v kateri so posamezni kmetijski možje z dežele resno prikazali obupen gospodarski položaj. Tozadevno je zlasti naglašal nar. poslanec Stanko Lenarčič usodne posledice sankcij, ki jih je občititi v obmejnem logaškem srezu. O JNS se na tem sestanku ni govorilo niti besede. Sestanek je bil namreč vseskozi posvečen resnim gospodarskim skrbem in obupnemu gospodarskemu položaju našega podeželja. To so težja in resnejša vprašanja, kakor pa »čisto politično razmišljanje in pehanje za JNS«. »Jutro« bržčas še ne ve, da je na slovenskem podeželju taka gospodarska stiska, da že mnogokje dejansko krešejo ogenj s kresilnimi kamni kakor v srednjem veku, da otroci ne morejo nagi v šolo iti. — Preveč obupna podoba, ki se ljubljanski gospodi o njej niti ne sanja! Prav zato pa ima ta gospoda dovolj časa na razpolago za politična igranja in kovanje političnih informacij, ki ne odgovarjajo resnici in dejstvu.

V isti številki poročila najboljše informiran slovenski dnevnik tudi o poslanskem Delovnem klubu v Beogradu. Ta vest je enako netočna in iz trte zvita. Čudno je namreč dejstvo, da »Jutro« na vsi strani obupno toži in tarna, kako kvarno se razbija in cepi takozvano »napredno fronto«, pri tem pa pozablja, da v prav s takim poročanjem dela največje neustojne stvari, po kateri tako živo hrepeni. Podoba je, da je še premalo intrig v političnem življenju in da je treba zato naše politično življenje do kraja razbiti in okužiti še s takim »verodostojnim« poročanjem, kakršnega se je »Jutro« poslužilo v tem primeru.

Se o trializmu

Ob govoru vpokojenega ministra Milana Grola v Plevlju, kjer je med drugim poudarjal, da je nekdanja demokratska stranka proti trializmu, je predstavnik nekdanje samostojne demokratske stranke g. Večeslav Vilder dal naslednji izjavo:

Razgovori s predstavniki srbijanske izvenparlamentarne opozicije se nadaljujejo. Dosedaj še ni prišlo do formuliranja gledišč o bodoči državni ureditvi. Resnica pa je, da SD koalicijski ni zahtevala trialistične preureditve države. Stališče SD koalicijske je v pogledu državne preureditve določeno v sklepih SD koalicijske od 1. septembra 1928, ki so bili sprejeti na seji izvršilnega odbora SD koalicijske v Hrvatski zbornici. V teh sklepih se sploh ne govori o trializmu.

Državna celota in JRZ

Na zborovanju, kjer se je konstituirala JRZ v Sarajevu, je imel dr. Milan Jokić govor o ciljih te stranke ter se je dotaknil tudi spoznanja s Hrvati in rekel: »Jasno je, da je naloga naše stranke ta, da se razmerje med Srbi in Hrvati uredi tako, da lahko zadovolji upravičenim zahtevam Srbov, Hrvatov in Slovencev. O tem bodo odločili tisti, ki jim bo narod pri svobodnih volitvah poveril mandat in zaupanje. To pa je mogoče urediti samo tako, da ne ostane celota države samo ohranjena, ampak tudi močna in odporna, da se lahko ubrani vseh neprijateljev.«

Razlika med »radičevci« in »mačkovi«

Glasilo vpokojenega profesorja Maštrovića »Dom« v Križevcih dela razliko med radičevci in mačkovi, ter pravi: Pod imenom »radičevci« razumemo zmerne pristaja seljaške politike in seljaške ideologije Stjepana Radića. Ime »radičevci« ima svojo politično, socialno in kulturno vsebino. Ime »mačkovi« pa označuje pristaja hrvatske fronte, ali še bolj natanko, pristaja tako imenovane prečar-

Politično delo JRZ se razvija po načelih bivše NRS

Komentarji govora ministra Bobića — Sestanek prvakov bivše NRS

Beograd, 29. nov. h. V hotelu Pariz se je vršila konferenca članov glavnega odbora bivše radikalne stranke, kateri so prisostvovali Miša Trifunović, Krsta Miletić, dr. Laza Marković, dr. Momčilo Ninčić in drugi. Predsednik glavnega odbora bivše radikalne stranke g. Aca Stanojević se seje ni udeležil, ker se nahaja v Knjaževcu. Razpravljalo se je o raznih aktualnih vprašanjih, posebno o organizaciji JRZ ter o politični situaciji. Član izvršnega odbora JRZ Miša Trifunović je podal svoje mnenje o situaciji. Prvaki glavnega odbora bivše radikalne stranke žele, da se politično delo JRZ razvija sporazumno in v skladu z načeli bivše radikalne stranke odnosno programu JRZ. — Krogi, ki stoje zelo blizu bivši radikalni stranki, presojajo situacijo takole: Po besedah ministra Bobića, hoče JRZ odločno svobodo zborovanja, dogovorov in združevanja, svobodo tiska in splošno enako neposredno in tajno volilno pravico. JRZ želi ustavno in parlamentarno ureditev države v demokratskem duhu. — Te besede ministra Bobića odražajo stališče prvaka glavnega odbora nekdanje radikalne stranke. To je osnovno politično mišljenje tudi Aca Stanojevića in Miše Trifunovića, dveh najprezentativnejših predstavnikov bivše radikalne stranke, ki je os in glavni faktor v JRZ. S to činjenico je treba računati pri razvoju dogodkov. S tega stališča je treba ocenjevati tudi druge izjave članov JRZ, ki ne tolmačijo stališča radikalnega dela JRZ, če ne bi bile v skladu z navedenimi mnenji.

Pregrupacija parlamentarnih klubov?

Beograd, 29. novembra. b. Del poslancev Neodvisnega Jugoslovanskega nacionalnega kluba se je začel pogajati z vlado in želi v primeru ugodnega sporazuma prestopiti v klub JRZ. Najbolj naklonjen tej misli je Ig-

Minister Komnenović med dijaki-izseljenci

Beograd, 29. novembra. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Mirko Komnenović je danes sprejel v svojem kabinetu dijake in dijakinje, sinove in hčere naših izseljencev v Ameriki. Ti dijaki študirajo že drugo leto na vseučiliščih v Beogradu in Zagrebu. Večinoma so ti dijaki gojenci Srbske narodne zveze iz Pittsburga. Zveza pošilja iz svojih sredstev vsakemu po listič Din za preživljanje. Dijak pravne fakultete v Beogradu Mihajlo Rajčević, ki mu je oče izseljenec iz Like, odkoder so tudi roditelji njegovih tovarišev, je pozdravil ministra v imenu prisotnih kot velikega prijatelja izseljencev. Minister Komnenović je spregovoril z vsakim posebej in naznačil, kolikšne so žrtve, ki jih doprinese Srbska narodna zveza za svojo mladino. Pozval je izseljenice mladino, naj piše svojim tovarišem v Ameriki. Hrvatom in Slovincem, naj prošijo tudi oni svoje zveze, da jih pošljejo na domača vseučilišča. S tem se bodo seznanili z domovino svojih očetov. Ker so bili med prisotnimi večinoma Ličani in tudi Voivodinci, jim je minister Komnenović stavil kot zgled njihove velike rojake Teslo in Pušina. G. minister se je radoval, da prešinja naše izseljenice živa nacionalna zavest in čustvo skupnosti z domovino. Neprav so prenehali neposredni stiki z domovino.

Zastopnice odbora za zimsko pomoč v avdienci pri Nj. Vis. kneginji Olgi

Beograd, 29. novembra. AA. Danes dopoldne je Nj. kr. Vis. kneginja Olga sprejela zastopnice odbora za zimsko pomoč soprogo predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića, soprogo ministra za telesno vzgojo naroda in zastopnika ministra za socialno politiko in narodno zdravje Mirka Komnenovića in soprogo beogradskega župana Vlade Ilića.

Nj. kr. Vis. kneginja Olga je sprejela njihovo prošnjo in blagovolila prevzeti prokroviteljstvo nad odborom za zimsko pomoč.

Proslava 1. decembra v Beogradu

Beograd, 29. novembra. b. Za proslavo praznika Narodnega zedinjenja pripravljajo vsa beogradska nacionalna društva svečane proslave. Služba božja bo dopoldne ob 11. v Saborni cerkvi, ob pol 10. pa v katoliški cerkvi Kristusa Kralja. Tem službam božjim bodo prisostvovali zastopniki vlade, vojaške in civilne oblasti.

Kliring

Beograd, 29. novembra. AA. Po poročilu Narodne banke so 29. novembra t. l. izplačali na nemškem kliringu kot zadnji avizo št. 8805, po italijanskem pa avizo št. 75.830.

ske fronte. In zato danes v dr. Mačku gledajo svojega političnega primasa tudi pristaši drugih politično-socialnih programov na Hrvatskem, ki so celo v velikem nasprotju s programom HSS. Med tem, ko so »radičevci« med seboj zvezani z idejo, so »mačkovi« povezani z osebo in z izlivi nezadovoljstva. — »Mačkovi« so zgovornejši in bolj bahati, pa je zato tudi to vzrok, da se mnogi stari »radičevci« drže ob strani.

nat Stefanović. Za njim se zbira okrog 20 narodnih poslancev. Videti je, da se bo Neodvisni jugoslovanski nacionalni klub v kratkem razdvojil, čemur bi utegnili slediti splošna pregrupacija parlamentarnih klubov. Za ta slučaj namerava del fašistov iz Jevtičevega kluba in ostanek poslancev iz Neodvisnega jugoslovanskega nacionalnega kluba organizirati svoj poseben samostojen parlamentarni klub.

Seja poslancev JRZ

Beograd, 29. novembra. b. Danes je bila napovedana posebna konferenca narodnih poslancev, ki pripadajo klubom poslancev Jugoslovanske radikalne zajednice iz Moravske, Vardarske in Zetske banovine. Seja bo jutri.

5. seja glede razdvojitve kmetovalcev

Beograd, 29. novembra. Odbor poslanskega kluba JRZ za razdvojitve kmetovalcev je imel danes svojo peto sejo. Predsedoval ji je poslanec Vojko Cvrkić. Na današnji seji je bila zaključena razprava o tem najvažnejšem vprašanju našega gospodarstva. Poročal je poročevalec odbora g. dr. Marko Kožulj, ki je v svojem referatu zajel vso dosedanje razpravo. Po njegovem referatu so izvolili ožji odbor z nalogo, da iz referata poročevalca in iz predlogov, ki so padli med razpravo, sestavi konkreten predlog za plenum kluba. V ožji odbor so bili izvoljeni poslanci Dragiša Cvetković, Vojko Cvrkić, Ljubomir Pantić, dr. Marko Kožulj, Mihajlo Krstić, dr. Jure Kocac, Ugrin Joksimović, dr. Niko Novaković, Dušan Subotić, Mihajlo Bošković, Zika Dimitrijević, Petar Bogovac, Drago Stojadinović in Spiro Hadžiristić.

Prva seja ožjega odbora bo v sredo 4. decembra t. l. ob petih popoldne.

Dopolnitev pravilnika o zaposlitvi tujcev

Beograd, 29. novembra. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je danes podpisal izpremembe in dopolnitve pravilnika o izvajanju uredbe o zaposlitvi tujih državljanov. Členi 1 do 6 pravilnika določajo rok za vložitev prošnje tujih državljanov jugoslovanske narodnosti in ruskih beguncev. Ta rok teče do 30. novembra 1935 oziroma do konca leta 1935. Po čl. 1 teh izprememb se ta rok podaljša do dne 1. marca 1936. Ostali členi urejajo administracijo pri izdajanju dovoljenj, zlasti glede tujih artistov.

Osebnosti

Beograd, 29. novembra. b. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen v 7. polož. skup. pri škofijskem ordinariatu v Mariboru Lorgier Evgen. Premeščen je z železniške postaje Novi Sad v Maribor glavni kolodvor blagajnik Mikel Edit, za kontraktualnega uradnika zobnega zdravnika pri Domu narodnega zdravja v Osijeku je postavljen dr. Anton Rutar.

Beograd, 29. novembra. Premeščena sta: za višjega pristava sedme skupine strojnega oddelka mariborske delavnice inž. Dimitrije Dimitrijević, dosedajni višji pristav niške delavnice iste skupine; za višjega pristava sedme skupine strojnega oddelka mariborske delavnice inž. Branislav Zdravković, dosedajni višji pristav iste skupine niške delavnice.

Gömbös in Kanya se vračata

Dunaj, 29. novembra. Kakor poroča Korbiro, sta madžarski ministrski predsednik Gömbös in zunanji minister Kanya posestila šefa avstrijske vlade in zunanjega ministra. Gömbös je bil tudi pri podkanceljerju knezu Starhembergu. Schuschnigg, Berger-Waldeneegg in Starhemberg so jima nato vrnili obisk.

Dunaj, 29. novembra. AA. Predsednik madžarske vlade Gömbös in zunanji minister Kanya sta odpotovala v Budimpešto.

Pred novo vlado v Grčiji

Atene, 29. novembra. AA. Bivši minister in vseučiliški profesor Demertzis je imel večeraj na dvoru daljšo konferenco z direktorjem političnega urada Nj. Vel. kralja Angelopulosom o sestavi delovne vlade. Po informacijah listov bo ta vlada političnega značaja, toda člani kabineta ne bodo sodelovali pri prihodnjih volitvah. V svojih poslednjih izdajah pravijo listi, da se bo kriza vlade zaključila bržkone še danes. Vlado bo najbrže sestavil Demertzis, vlada bo takoj izdala dekrete o amnestiji, kakor si je želel Nj. Vel. kralj, nato pa bo razpisala parlamentarne volitve, pri katerih naj bi sodelovale vse politične stranke. Na ta način naj bi se v državi obnovilo normalno politično stanje.

Kralj je večeraj sprejel tudi Mihalokopulos, ki mu je v avdienci, ki je trajala celi dve uri, obrazložil svoje stališče. Novinarjem je politik nato izjavil, da je kralju nasvetoval splošno amnestijo za civilne politične kaznjence. Tudi vojaški kaznjenci naj se amne-

Zadnje vesti

Sankcije

Zeneva, 29. novembra. w. Prav verjetno je, da se odbor osemnajstih sestane v sredo ali četrtek. Veliko Britanijo bo zastopal minister za DN Eden.

Zeneva, 29. novembra. w. Devasconcelem je sklical odbor osemnajstih za 12. december.

Zeneva, 29. novembra. — Reuter poroča: Uradno se potrjuje, da bo odbor osemnajstih na sestanku dne 12. decembra t. l. razpravljal o prepovedi izvoza petroleja v Italijo.

DNB potrjuje napredovanje Abesincev

Addis-Abeba, 29. novembra. DNB poroča: Po poročilih s severnega in južnega bojišča napredujejo abesinske čete počasi. Trde, da so vso pokrajino Gerale in Tembienna očistili od italijanskih čet. O poročilih, ki so izšli v nekih tujih listih, da bi bile abesinske čete zavzele Gorahaj in Gerlogubi, izjavljajo tukajšnji merodajni krogi, da so te vesti netočne, da pa smatraj, da bosta oba ta kraja v kratkem zavzeta. Neprav računajo z močnim odporom italijanskih čet. Končno pristavljajo, da so že odredile vse priprave za skorajšnji napad abesinskih čet.

Kitajski protest

Nanking, 29. novembra. a. Kitajska vlada je protestirala pri japonski vladi proti sodelovanju japonskih vojaških sil pri avtonomističnih gibanjih na severnem Kitajskem. Prav tako protestira kitajska vlada proti zavzetju železniških postaj Fenktaj in Sandimen s strani japonskih vojaških oblastev.

Merodajni krogi izjavljajo, da je popolnoma netočna vest o nekem uporu v kitajski vojski.

Pred proklamacijo avtonomije

General Dojhara, načelnik informacijskega oddelka pri poveljstvu japonske vojske v Kwantungu je imel daljše posvetovanje z nekimi uglednimi vojaškimi in civilnimi osebnostmi iz Pekinga in Tientsina. Konferenca se je nanašala na proglasitve avtonomije v Severni Kitajski. Po neki verziji je svetovni kitajskim vojakom, naj pošljejo svoje zahteve v ultimativni obliki. V primeru nepopolnega odgovora naj nemudoma proglasijo avtonomijo severne Kitajske. Situacija se tako vedno bolj zaostruje. Splošno sodijo, da bo v dveh ali treh dneh padla odločitev in bo proklamirana avtonomija severnokitajskih pokrajin.

De La Rocque zmernejši?

Pariz, 29. novembra. r. Vodja »ognjenih križev« de La Rocque je obvestil svoje pristaše, naj ne prirede shoda, ki je bil sklican za nočjo. Levičarskim organizacijam, pravi de La Rocque, je treba vzeti možnost, da bi motile javni red in mir.

Nadaljevanje seje

Pariz, 29. novembra. r. Poslanska zbornica je nadaljevala svojo razpravo popoldne ob 15. Vlado sta v začetku seje zastopala ministra Regnier in Catala. Prvi je govoril novosocialist Marcel Dea, ki je kritiziral finančno politiko vlade. Govornik smatra, da bi bila morala vlada izvesti popolno deflacijo. Omejila pa se je na proračunsko upravno deflacijo. Franciji je potrebna po njegovem mnenju splošna gospodarska deflacija. V svojem nadaljnjem govoru je zameril vladi, da preveč popušča nasproti gibanjem, ki nastopajo proti sedanjemu ustavnemu redu v Franciji. Vaša politika, je nadaljeval poslanec Dea obrnjen proti ministrom, povzroča razburjenje.

Radikalno - socialistični poslanec Henry Clerk je izjavil, da nihče ne more pozdraviti zbiranja zlata v francoski Narodni banki. Govornik je za devalvacijo in polemizira s tistimi, ki označujejo devalvacijo za katastrofo. Obžaluje, da so nekatere vladne izredne uredbe tolmačili kot žrtve, ki jih zahtevajo od ljudstva oziroma od posameznih njegovih slojev. Priznati je treba, je dejal poslanec Clerk, da so živila in najnujnejše vsakdanje potrebe padle v zadnjih štirih letih za 28%.

stirajo, toda njihovi čini naj se jim ne vrnejo. Nadalje ja kralju svetoval, naj takoj razpusti poslansko zbornico in razpiše svobodne parlamentarne volitve.

Sofulis o položaju

Atene, 29. novembra. AA. Snoči so nekateri listi izdali posebna izdanja, v katerih so poročali podrobnosti iz spomenice, ki jo je predložil Nj. Vel. kralju Juriju vodja republikanske liberalne stranke Sofulis. Po poročilih teh listov pravi Sofulis v svoji spomenici, da liberalna stranka ne more odkloniti dejanskega stanja in da bo kot parlamentarna, ne pa revolucionarna stranka prilagodila svoje politično delo ustavi iz leta 1911, ki je sedaj v veljavi. Sofulis predlaga nato imenovanje poslovne vlade, ki naj razpusti poslansko zbornico in razpiše nove volitve. Volitve naj se vrše po novem zakonu o proporcionalnem sistemu. Sofulis podpira toplotno v svoji spomenici splošno amnestijo.

Celje

Izjava Starešinske organizacije »Sloge«

Starešinska organizacija Sloga, ki združuje abituriente bivše Slogaše, izjavlja, da so vsi napadi in podkivanja proti Društvu Jugoslovanskih Srednješolcev »Sloga«, ki jih dan za dnem pripisujejo »Slovenec«, popolnoma neosnovani.

1. Srednješolska Sloga združuje v svojih vrhah odločno nacionalno mladino, ki ni bila in ni v službi kake politične stranke.

2. Sloga deluje vedno v mejah, ki jih določajo: srednješolski zakon, uredba, disciplinska pravila ter njena od upravne in prosvetne oblasti potrjena pravila, in to pod nadzorstvom gg. profesorjev.

3. Sloga vrši tudi važne socialne naloge a tem, da podpira svoje revne člane, jim izposoja šolske knjige in jim nudi oskrbovano zavetišče.

4. Sloga skrbi za izvenšolsko izobrazbo svojih članov. V sedanjih časih mora vsakdo čitati tudi dnevne liste, ker to zahteva praktično življenje samo. Smešno je, če kdo misli, da bi dijaki drugače ne čitali časopisov, če bi jih ne dobili pri »Slogi« v lokalu. Seveda ima društvo na razpolago le one liste, ki jih dobiva zastonj. Ni pa društvo krivo, če ne dobiva zastonj »Slovenca«.

To so dejstva, ki jih tudi g. člankar »Slovenca« ne more zavreči. Ker srednješolci ne smejo pisati v časopise, je podala to izjavo Starešinska organizacija Sloga.

Bivši Slogašabiturienti se žudimo, kako se more člankar v »Slovencu« zaletavati v tako izrazito nacionalno kulturno in socialno organizacijo kot je D. J. S. Sloga. Gotovim gospodom pač ne gre v račun, da obstoji na drž. gimnaziji v Celju samo eno nepolitično srednješolsko društvo in očitno streme za tem, da ga uničijo, četudi je še tako nedolžno in koristno v nacionalnem, kulturnem in socialnem pogledu.

Starešinska organizacija Sloga v Celju

*

□ **Skrlatica, davica.** Zadnje čase se opaža med prebivalstvom pod vtisom poročil iz drugih krajev naše banovine morda pretiran strah pred razširjanjem nalezljivih bolezni. Temu nasprotno javljamo v pomirjenju občinstva, da številni oboleli doslej ni prekoračilo normalne stanja, ki znaša po današnjem s anju za celo Veliko Celje dva bolnika za škrlatno in štiri za davico. Kljub temu pa prosimo mestno načelstvo starše, da javijo vsak primer obolevnosti svojih otrok zdravniku, predvsem obolevanje grla, s katerim se navadno začne tudi škrlatica in davica. Lajku ni mogoče ločiti navadna obolenja nebnic (angino) n. pr. od davice, kar omogoča zdravniku čisto le bakteriološka preiskava. Mestno načelstvo je s svoje strani vse ukrenilo, da se širjenje nalezljivih obolenj prepreči.

□ **Obrtni dan 1. decembra bo praznoval** Društvo jugoslov. obrtnikov jutri ob 9. v mali dvorani Narodnega doma. Društvo vabi vse, da se te proslave udeleže.

□ **Nogometna tekma** bo jutri 1. decembra ob 14.30 na Glaziji. Med SK Celje in vojaško reprezentanco iz Zagreba bo prijateljska nogometna tekma. Pri vojaški reprezentanci igrajo najboljši člani raznih nogometnih klubov ter bo tekma zelo zanimiva.

□ **Obrtniški teden** priredi Slovensko obrtno društvo v Celju od 1. do 8. decembra. Članstvo se bo 1. decembra udeležilo službe božje v Opatijski cerkvi, ob pol 11. pa bo v Obrtnem domu manifestacijsko zborovanje. Vodstva šol so naprosena, da bi v tem obrtniškem tednu imela primerna predavanja za mladino.

□ **Jadranska straža v Celju** priredi v ponedeljek 2. decembra ob 15. v dvorani Ljudske posojilnice mladinsko predavanje o letošnjem propagandnem potovanju »Jadranske straže« s parnikom »Kraljica Marija« v Grčijo in Egipt. Predavanje bodo pojasnjevale izbrane skioptične slike, ki bodo prikazovale Afriko, Sueski kanal, Port Said, Kairo, piramide, Aleksandrijo, Kreto, Grčijo in našo obalo. Ob 20. se predavanje ponovi in je namenjeno širši javnosti. Predaval bo cand. iur. Julij Savelli.

Ptui

Slikarska razstava. Semkaj je prispel slikar brez rok Aleksander Klein, ki bo razstavil svoje slike v prostorih mestne posvetovalnice. Otvoritev razstave je bila včeraj in ostane odprta nekaj dni. Oglejte si res zanimivo delo tega umetnika, ki slika z nogo.

□ **Ogenj.** V sredo okrog 22. je prišlo goreti gospodarsko poslopje Čeha, Francja iz Grajenčaka, ki je do tal pogorelo. Zgorelo je tudi vse, kar je bilo v poslopju. Sosedom se je posrečilo požar omejiti. Nastala škoda znaša 25.000 dinarjev, ki je pa krita z zavarovalnico.

□ **Znižanje najemnine.** Upravni odsek občinskega sveta je na svoji seji 27. t. m. sklenil, da se glede na težek finančni položaj najemnikov, ki je nastal posebno ob zadnji redukciji plač in pokojnin državnim in banovinskim uslužbencem, zniža skoro vsem najemnikom najemnine od 10 do 20%. Poročali smo sicer, da je mestni svet odklonil prošnje za znižanje najemnine. Ta nespornost pa je nastal zato, ker je mestna uprava, ker se najemniki branijo plačati zaostale pristojbine za odvoz fekalij, poslala strankam okrožnico iz l. 1933, na kateri stoji poleg odločbe, da mora vsak plačevati pristojbino za odvoz fekalij, tudi sporočilo, da se prošnja za znižanje najemnin ne more upoštevati, ker so v mestnih hišah že tako najnižje je najemnine. Zato so si stranke tolažile, da je pač to odgovor na sedaj vložene prošnje, da se strankam ni pojasnilo, da se okrožnica sedaj nanaša samo na pristojbine za fekalije, ne pa tudi na najemnine.

□ **Prometna nesreča.** V sredo zjutraj se je pehala g. Muhič Marjeta iz Markovcev v svoj vinograd v Zavrč. V Stojnicah ji je privozil naproti neki tovorni avtomobil, ki je vozil po sredi ceste in pri srečanju ni okrenil na desno. Zato je hlapec moral zavoziti popolnoma na rob ceste, tako da se je voz prevrnil v občestni jarek, gospa pa je zadobila težke poškodbe po obrazu in glavi.

Zmaga slov. nadarjenosti in domačega dela

Drevi ob pol 21. uri bo otvoritev Modne revije obrtništva v Trgovskem domu v Ljubljani

Ljubljana, 29. novembra.

Kar smo v četrtke zvečer videli na generalki vse še bolj na prvo roko in za silo, a tudi prav po domače brez ceremonij, boste že drevi občudovali v vsem bleku in sijaju. Množica prirediteljev z vsem odborom zares podjetnega in tudi korajžnega Obrtniškega društva, zastopniki in zastopnice 50 salonov in delavnic ter trgovin s spremstvom najrazličnejših pomočnic in pomočnikov, asistentov in strokovnjakov ter vsrednih svetovalec in neizogibnih kritikov, nevoščljiv in zavidežev, brezmejnih občudovalk in skrivnih oboževalcev, vmes pa graciozna skupina manekenk vseh oblik in barv ter moških manekenov s prešerno podjetnostjo naših fantov — to je bila publika, ki so jo skušali krotiti predsednik gospod *Rebek*, predsednik združenja trgovcev g. *Karel Soss*, arhitekt g. *Mesar*, režiser g. *Dalac*, konferencier g. *Jelačin*, umirila jih je pa edino lepota brez pridržka občudovanja kreacij naših salonov, da res lahko govorimo o najobčutljivejšem okusu in umetniškem ustvarjanju. Ne obetamo, temveč jamčimo, da boste modno revijo ocenili za *zmago slovenske nadarjenosti in domačega dela*!

Že Trgovski dom je kakor ustvarjen za okvir vsej pravilni barvitosti razkošno krasotnih ali pa z rafinirano enostavnostjo elegantnih toalet na izbranih maneken — da pojave na mostu pred pajčolanastim valovanjem odrskih draperij, med živo sinjino sten in pod zlatim stropom že brez večjih reflektorjev sončno razsvetljene dvorane delujejo skoraj vizionarno. Jazz dvoh klavirjev samo spremlja ritmično graciozno, a konferencier *Jelačin* je s svojimi lahkonotno duhovitimi verzi tako neprijetno zabaven, da samo občuduješ in sanjavo uživaš...

Na svetlem stopnišču je dipl. aranžer Joža E. Krušič z veleumestno vzornimi izlozobami tvrdil Irene Salaj in gosp. Alojzija Pavlina s Kongresnega trga vredil arhitektonsko in slikovito učinkovit vstop v gosposko resnobni foyer z bufetom, a dvorano med okni poživiljo dekorativni aranžmani raznovrstnega blaga in lutk.

V imenu Obrtniškega društva otvarja gosp. *Jelačin* modno revijo, da je

obrnitiškega dela manifestacija in proti uvažanju izdelkov demonstracija! Agilni obrtniki in obrtnice prvovrstno svoje delo vam pokažejo in na ta način jasno tu dokažejo, da po solidarnosti in kakovosti enake in cenejše izdelke nudi domovina, kakor nedomača nam tujina — zato doma kupujemo domače le blago! Na ta način podpiramo lahko celo vrsto obrtnikov naše banovine ter štedimo denar svoje domovine!

Naši obrtniki v zvezi s trgovci res najučinkoviteje manifestirajo vso akcijo Obrtniškega tedna s to impozantno revijo, ki pri njej sodeluje 25 salonov ljubljanskih krojačic, šivilj in krojačev v družbi okrog 30 modistinj, čevljarjev, krznarjev in delavnic ter trgovin za najrazličnejše potrebščine, ki jih potrebuje dobro oblečena dama, gospod ali otrok, poleg teh pa še Klub damskih frizerjev, da je prav vse popolno do najmanjše podrobnosti.

In kaj naj povemo o vseh 90 ali 100 modelih, ki nam jih bodo pokazali te dni. Nemogoče je opisati vso to lepoto in zanimivost, zato pa rečemo samo eno, da se vsakega šiva drži najresnejše stremenje pomagati do veljave domačemu delu. O trudu in žrtvah ne bomo pisali, saj bi jih ne mogli naštet, pač pa samo za vzorec omenimo nekaj značilnosti, da s tem vsaj naznačimo mnogovrstnost kreacij. Vse

bomo videli od najrazkošnejših večernih toalet do skromnih, a okusnih promenadnih oblek, od dehtečih večernih in jutranjih halj in pidžam do smučarskih in drugih sportnih dresov. — Najmlajša med razstavljalkami je najbrže gđ. *Anka Pušnikova*, talentirana hčerka voditelja modne revije g. *Alberta Pušnika*. Na vseh njenih delih se pozna, da je končala specialno šolo v inženstvu, saj je povsod poudarjena umetnostna obrtna stran, prav tako je pa tudi karakteriziran namen obleke. V njenih stvarih je višek diskretne in gosposke elegancije, ki jo dosega z najmanjšimi sredstvi. Na drugi strani je pa znani salon g. *Hity* z mnogo fantazije in razkošja ter pompozne originalnosti. Večkrat spominja na gledališke toalete in deluje impozantno in tudi romantično. V mislih imamo zlasti krasotno večerno obleko iz zlato-črnega brokata z njeno orientalsko fantastičnostjo in magično silo. Skrajno solidno apartna in okusna so dela gospe *Fani Seljakove*, ki predvsem delujejo z mirnimi efekti prave noblesse, na drugi strani pa vzbujajo prav posebno pozornost kreacije salona *Lady* po večkrat prav originalni zamisli in harmoniji barv in linij. Podobno bi lahko pisali o salonih Olge Selanove, Vere Pliberškove, Vere Mikličeve, Malči Ravnikarjeve, J. Molanove, Marije Michaličkove, Jožice Kumeljeve in drugih. Vsak salon ima svoje prednosti in odlike, vendar pa ne smemo prezreti dražestnih jutranjih in nočnih oblačil *Karla Sossa* s čudovitimi haljami in pidžamami ter res zelo okusnih pletenih oblek *»Effko«*, kjer zlasti opozarjamo na pestrost smučarskega dresa in na obleko v narodnem slogu. Vse te stvari so izpopolnile najbolj znane umetnice med našimi modistinjami, zlasti pa ne smemo pozabiti dragocenega krzna tvrdk *L. Rot*, *Bizjak*, *Eber* in drugih. Prav posebno so se izkazali naši čevljarji, ki so na tej reviji dokazali, da se z uspehom kosaajo z najmočnejše podprtimi inozemskimi tovarnami. Dama danes skoraj ne more biti več brez steznika in res je gospa *M. Stuzzi* pokazala te skrivnostne umetnine v dragocenih čipkah in brokatu, *Irena Salaj* se ji pa pridružuje z enako izbranimi najmodernejšimi oblikami, da pač ni treba iskati inozemskih izdelkov. Tudi gosposke se bodo morali prepričati, da ni treba hoditi po obleko v inozemstvo, saj naši mojstri znajo vse to napraviti prav tako elegantno, toda brez dvoma bolj solidno in ceneje. Dvanaest krojaških salonov nas bo presenetilo z najboljšimi jutranje halje in podobne domače obleke je pa v najpartnejših in najbolj praktičnih oblikah pokazala *Kettejeva* tvrdka in polno je še takih stvari, ki jih morate videti sami, da bo marsikaka grešnica spokorjeno sklenila naročiti le doma.

Tudi naš *Drž. osrednji zavod za žensko obrt* je zastopan s prvovrstno čipkarsko mojstrovino, namreč z veliko tirizno večerno toaleto iz samih klekljanih čipk, ki nam jo je pokazala g. *Hity*. Vsa čipka je risana po kroju in zato sestavnih delov sploh ni mogoče opaziti. Obleka je dala skoraj 50 pridnim čipkaričam dela polne tri tedne. Zamislila je toaleto seveda g. *Hity* in zanjo se imamo še prav posebno zahvaliti disciplini, ki vlada, kar se organizacije dela tiče, na tem državnem zavodu. Tri tedne se nam zdi mnogo, vendar je pa v resnici pravi čudež, da je mogoče pri nas že v tako kratkem času izgotoviti tako natančno veliko delo.

Za danes torej samo toliko za vzorec, ogle-damo si pa seveda vse po vrsti!

Trgovski dom je tudi od zunaj oblit z lučjo žarometov in vabi vse, da pomagajo uveljaviti domače delo v korist v sedanjih časih tako težko preizkušenih obrtnic in obrtnikov!

Vrhnika

Praznovanje 1. decembra. Sokol bo praznoval tudi letos praznik zedinjenja največjačnejše. Vse priprave so dokončane; prosvetni in vaditeljski odbor pa sta nam porok, da bo akademija, ki se vrši v nedeljo 1. decembra ob 20. v Sokolskem domu, zadovoljila prav vse. Na sporedu so razen telovadnih točk vseh oddelkov še točke sokolskega mladinskega zbora, mandolinističnega zbora, reklamacije in zaključna skupina sodelujočih. Po akademiji je prost zabava in ples, ki naj vsem posetnikom vsaj za nekaj uric preženeta vsakdanje skrbi. Dvorana bo primerno okrašena in dobro zakurjena. Že sedaj opozarjamo, da prosvetni odbor z vso paro spopolnjuje oder in bo vprizoril 28. decembra burko »Nebesa na zemlji«. — Zdravo!

Zagorje

Nalezljive bolezni. Za škrlatinko in ne za davico, kakor je poročalo »Jutro« z 28. t. m. v svoji rubriki »Iz Zagorja«, je obolela tukajšnja učiteljica gđ. Vrščaj Terezija. Tudi ne odgovarja resnici, da so šole v Dolenji vasi na odredbo tukajšnjega banovinskega zdravnika zaprli, pač pa je sreski desinfektor iz Litije razkužil samo oni razred, v katerem je obolela učiteljica poučevala. Otroci tega razreda so imeli od 26. do 28. t. m. radi tega poka prosto, v petek 29. novembra pa se je tudi v tem razredu pričel redni pouk. Vsi ostali razredi pa so imeli nemoten pouk. Imenovana učiteljica se že od ponedeljka nahaja v tukajšnji občinski izolirnici. Radi bivanja v istem poslopju je tuk. banovinski zdravnik kontumaciral dve učni moči, in to samo za dobo enega tedna. Obolela učiteljica bo imela daljši dopust in radi tega manjkata na tej šoli dve učni osebi. Ena učna moč sploh primanjkuje. Zadnji čas je že, da se namesti na naši šoli manjkajoča učna moč, ker razred, v katerem mora učiteljica poučevati kar dva združena razreda, je premajhen in radi tega ne ustreza predpisom zakona. — Med otroki zagorske in toliške šole se že nekaj časa pojavlja nalezljiva bolezen — garje. Vzrok temu je velika beda, ki vlada v naših krajih, ko nekateri nimajo niti mila za umivanje. Vsi oboleli otroci se napotijo k šolskemu zdravniku in ne smejo do ozdravitve obiskovati šole.

Novi grobovi. Na Lokah je umrl gostilničar in posestnik Rakar Franc. Pokojni je bolehal za dolgotrajno neozdravljivo boleznijo. Pokopali so ga v torek popoldne ob veliki udeležbi občinstva. Naj v miru počiva! Prizadejmo naše sožalje! — Istotam je umrla g. Marija Golob, rudarjeva žena. — Dne 24. t. m. je preminul v rudarski koloniji v Toplicah vpokojeni rudar Oražem Franc. V svojem težkem poklicu je dosegel visoko starost 81 let. Pokopali so ga na tukajšnjem pokopališču. Naj v miru počiva! Prizadejmo naše sožalje!

Novo trgovino z mešanim blagom je odprl tukaj g. Košenina Melhior.

Zvočni kino Triglav predvaja v nedeljo 1. decembra krasen film »Princ rajskih otokov«. V glavni vlogi nastopi Don Jose Mojica. — Predstave se vrše ob 17. in 19. uri.

Krani

Sokolsko društvo Kranj naznanja, da se vrši na praznik zedinjenja v nedeljo 1. decembra t. l. ob 11 v telovadnici Slavnostni zbor. Vstopnine ni. Vsi vabljeni! Za članstvo obvezno! — V soboto 30. t. m. pa bo priredilo Društveni večer s plesom. Igral bo sokolski orkester. Začetek ob 1/2 11. Vstopnina 8 Din. Dobrodošli!

»Ljudska univerza« obvešča vse, da predavanje v soboto 30. t. m. odpade.

Kino Narodni dom bo predvajal v petek, soboto in nedeljo sijajno filmsko opereto »Njen največji uspeh«. V glavni vlogi Martha Eggerth.

Trebnje

1. decembra bo v proslavo narodnega praznika slovesno cerkveno opravilo v dekanjski cerkvi ob 8. uri. Hišni posestniki izobesite raz svojih poslopj državnih zastave!

Hišne posestnike opozarjamo, da poteče rok za vložitev prijav na zgradarino 30. t. m. (t. j. danes!). Prijave je vložiti na občini.

Stična

Vodna zadruga za regulacijo Višnjice je prejela pred nekaj dnevi banovinsko podporo v znesku Din 50.000.—. Nadzorna oblast je razpisala na dan 2. decembra komisijski ogled na terenu. Upati je, da bodo interese toliko uvideli in ne bodo stavili previlnih okoldnodinskih zahtev, da se bo regulacija lahko po načrtu izvedla.

Razrešitev občinskega odbornika. Banska uprava je svoječasno razrešila dolžnost člana občinske uprave g. Erjavca Alojzija radi nekaterih nerednosti, ki jih je bil baje zagrešil kot nekdanji župan občine Muljave. Erjavec se je pritožil na upravno sodišče v Celju, ki je razrešitev razveljavilo kot nezakonito.

Radio

Sobota, 30. novembra.

Ljubljana, 9.00: Šolska ura: Proslava nar. praznika 1. dekliške narodne šole v Ljubljani, 12.00: 12.00 reproducirana glasba, 12.45: vremenska napoved, poročila, 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila, 13.15: reproducirana glasba, 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaj, 14.00: Radijski orkester, 18.40: prečeta zunanja politična vprašanja (dr. Kuhar), 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila, 19.30: nacionalna ura, 20.00: Od Kranja do Kranjske gore, sodelujejo člani radijske dramske družine, 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15: Radijski orkester.

12 letni deček pod avtobusom

Smrtna nesreča na cesti iz Toplic v Zagorje

Zagorje, 29. novembra.

V petek popoldne se je zgodila na cesti, ki pelje iz Toplic skozi Zagorje, smrtna nesreča, katere žrtev je postal 12letni učenec toliške osnovne šole Joško Stupnikar. Deček se je obesil na zadnjo stran avtobusa, ki vozi iz Toplic na postajo k popoldanskemu vlaku. Nesreča se je pripetila na klancu blizu gostilne Korbar. Sunek je dečka s tako močjo vrgel na tla, da je obležal z razbito lobanjo nezavesten.

Uboj zaradi nagajanja s kravo, ki je poginila

Miha Lavtižar iz Mojstrane je prišel iz Amerike domov in obdeloval svoje čedno posestvo. Mož je pa precej hude krvi, čeprav je star že 51 let, in je imel že večkrat sitnosti zaradi prepira in boja. Dne 23. oktobra proti večeru je prišel z Janezom Erženom v Jesensko gostilno na Dovje. Pil je seveda in tudi plesal, med tem je pa tudi že zrojil na Lojzeta Koširja. Očital mu je, da je njegov oče, ki je vaški pastir kriv, da je ob teletenju poginila Koširjeva krava. Togotno ga je Lavtižar pahnil, da je padel na hrbet. Ko je Košir vstal, je jezen metal kopzarce v Lavtižarja, vendar so jih pa znanci spet pobotali. Eržen je Lavtižarja vabil, da gresta domov, vendar je pa Lavtižar Eržena v Mojstrani spravil še v znano gostilno k Šmercu. Spila sta pol litra vina, vendar se je pa spet pričelo. Tam je trezni Janez Vilfan Lavtižarja vprašal, kaj je imel s Koširjem, a Lavtižar se je razburil, češ, kaj bi pripovedoval smrkove. Že po polnoči je Eržen Lavtižarja spravil iz gostilne in spremljal proti domu. Eržen se je poslovil pred hišo, toda tedaj je prišel za njima iz gostilne tudi Vilfan z Lojzetom Koširjem in

poklical Lavtižarja: »Miha! Hotel ga je vprašati, zakaj ga dolži, da je Lojzeta Koširja nahujkal, da sta si škofila v lase. Komaj pa se je Vilfan približal Lavtižarju, je ta že imel odprt nož v roki in skočil proti Vilfanu ter ga z vso silo sunil od zadaj ter mu prerezal levo podključno žilo odvodnico in ranil tudi reborno ureno, da je Vilfanu v nekaj min. odtekla kri.

Mnogo Gorenjcev je bilo včeraj zjutraj na znani števiki 79, da je bila dvorana polna do zadnjega kotička. Na obtožni klopi je sedel Lavtižar Miha, a sodil mu je mali senat s predsednikom s. o. s. Kraljem, obtožnico je zastopal drž. tožilec dr. Fellacher, mater pokojnega Vilfana odvednik dr. Stanovnik z Jesenic, branil je pa obtoženca dr. Volk z Jesenic. Lavtižar je priznal svoje dejanje, vendar se je pa zagovarjal s silobranom in s pijačo, ki ga je že večkrat privedla do tepeža. Zaslišali so 8 prič, končno so pa zaprisegli Lojzeta Koširja, Miha Kunšiča, Ivana Eržena in občinskega čuvaja Janeza Ferjana, ki so situacijo precej pojasnili. Miha Lavtižar je bil obsojen na 2 leti strogega zapora in 950 Din pogrebnih stroškov ter 1500 Din povprečnine, zaradi drugih zahtev, zlasti pa zaradi vzdrževalnine v znesku 3600 Din za 10 let, ki jih je zahtevala mati pokojnega Vilfana, se bo mati morala obrniti na civilno sodišče.

Dnevni dogodki

× **Obrtniški teden.** Gospod ban dr. Marko Natlačen je na prošnjo Glavnega odbora za »Obrtniški teden« izvolil prevzeti pokroviteljstvo nad to veliko propagandno prireditvijo slovenskega obrtništva. Naklonjenost in razumevanje, ki ga kažejo najvišja naša oblastva obrtništva v težkih časih, ki jih preživlja, mu dajejo krepko moralno oporo in vzpodbudo, da ne kloni, marveč s podvojeno silo in z nezlomljivo voljo vztraja in dela na obnovi našega gospodarstva.

× **Nacionalna ura.** Ob 19.30 bo predaval dr. Marija Ilić Azapov: Od Plitviških jezer do samostana Gornjaka. Prenos iz Beograda.

× **Kraljevska banska uprava razpisuje službo zdravnika združenega zdravstvene občine št. 11 v Slov. goricah v lastnosti banovinskega uradniškega pripravnika.** Prošnje se naj vložijo pri kralj. banski upravi Dravske banovine v Ljubljani do 10. decembra 1935.

× **Državni proračun za leto 1936/1937 in razočarani staroupekajenci.** Kakor so časopisi pred kratkim objavili, je g. finančni minister sestavljeni državni proračun za l. 1936/37 predložil vladi v pretres. Kot staroupekajenec sem se zanj zanimal, zasledoval ob postavke do postavke, obračal časopise zdaj sem zdaj tja, na glavo, na rebra, toda tiste malenkostne postavke, ki bi se morala glasiti »Izjedanja staroupekajenec« nisem in nisem mogel izslediti, kljub temu, da je od odločilnih činiteljev kar na koše obljub deževalo, da se bo ta že od leta 1923 trajajoča in vnebovpijoča krivica pravično in v polno zadovoljnost teh starih trpinov, ki so državi vse duševne in fizične moči žrtvovali, uredila. Priznati moramo, da mora vlada štedljivo gospodariti, toda štedi naj se tam, kjer je preveč in vsega v izobilju, ne pa pri teh starih od pomanjkanja onemoglih in izgaranih mučenikih. Ker je g. finančni minister popolnoma pozabil na to pereče vprašanje, bodisi vedoma ali nevedoma, prosimo staroupekajenci gg. senatorje in poslance, da se pri prihodnjem proračunski razpravi energično za te rezeve zavzamejo, saj tako ne bodo dolgo živeli, ker itak dan na dan cepajo kakor zrele hruške od drevesa in marširajo v kruto deželo k svetovni armadi. Ako pa le ni druge možnosti da se to nevzdržno stanje reši, naj se uredi v etapah, kakor se je uredilo v Českoslovaški republiki. J. G.

× **Ce hočeš vesel, čvrst in zadovoljen biti, moraš vedno »Naš čaj« piti.**

× **Preklic.** G. Potokar Ladislav, Ljubljana, Kodeljevo št. 60, od 1. decembra 1935 ni več pooblaščen za razpečevanje knjig naše založbe in pobiranje predplačil. — Tiskarna Merkur, Ljubljana, Gregorčičeva št. 23.

× **Radijska postaja Beromünster v Švici** bo 1. decembra priredila v proslavo našega narodnega praznika jugoslovanski večer. Pobudo za to je dal naš švicarski gen. konzul g. Savič-Schwarz. Take prireditve so v inozemstvu dokaj redke, zato svoje čitatelje in čitalke na to priliko posebej opozarjamo.

× **Med Slovani so Poljaki in Slovenci najboljši fotografi.** Na I. vseslovenski razstavi fotografske umetnosti v Zagrebu, ki smo o njej že pisali, da so dosegli na njej s svojimi slikami izredne uspehe zlasti člani ljubljanskega Fotokluba, je razsodišče razdelilo nagrade za najboljša dela. Zlata plaketa je bila prisojena Marjanu Pfeiferju, članu Fotokluba, za sliko »Zmaga solca« in Stanislavu Cierniaku iz Poznanja za sliko »Ded«. Srebrne plakete so dobili Mariborčan Vladimir Cizelj za svoj avtoportret, član Fotokluba Peter Kocjančič za sliko »Prebujenje« in bivši predsednik Fotokluba Lojze Pengal za »Jesene«, a bronaste plakete so dobili član Fotokluba Janko Branc za sliko »Quando conveniunt«, Anka Janežević iz Zagreba za »Seljaka«, Zofija Stelmachowna iz Poznanja za »Polet«, Emil Synek iz Melnika za »Starca« in František Tvrtz iz Lazně Podebrady za »Zimo«. Kakor vidimo, so glavna odlikovanja dobili naši fotografski umetniki in jim zato upravičeno čestitamo prav od srca!

× **V šolskem radiu** bo v soboto dne 30. novembra ob 11. proslava narodnega praznika zedinjenja. Sodelovala bo Prva narodna dekleška šola pri sv. Jakobu v Ljubljani.

× **Erjavčeva koča** na Vršču ima v svoji okolici že 40 cm pršica. Koča je oskrbovana ob nedeljah in praznikih ter dan prej.

× **Izredni občni zbor Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije** podružnica Ljubljana bo danes ob 1/20. v pritlični dvorani Pokojninskega zavoda za nameščenje v Ljubljani, na kar članstvo opozarjamo s pozivom na celotno udeležbo. Upravni odbor.

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA

Sobota, 30. novembra. Katoličani: Andrej. Pravoslavni: 17. novembra, Grigorije.

DEŽURNE LEKARNE

Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič-Glince, Tržaška cesta 12.

DANASNJE PRIREDITVE

Sokolska župna proslava državnega praznika ob 20. v Narodnem domu.

Akademija Sokola Ljubljana-Vič ob 20. v Sokolskem domu.

*

* Ob proslavi praznika zedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom Karadjordjevičev, ki ga slavimo 1. decembra vsakega

leta, vabim vse hišne posestnike, da na ta dan na svojih hišah razobesijo državne zastave.

Predsednik mestne občine dr. Ravnihar I. r.

* Legitimacije z žigom mestnega predstvedstva bodo imeli vsi mestni uslužbenci, ki so se prostovoljno javili za prodajo kuponov za letošnja »Nabiralna dneva« 30. novembra in 1. decembra v prid mestnim revežem ljubljanskim. Občinstvo vljudo prosimo, da pridno kupuje kupone vsak po svoji moči. Neumestne ali celo žaljive opazke na prodajalce kuponov naj popolnoma odpadejo, ker kažejo le pomanjkanje srčne kulture. Geslo sobote in praznika zedinjenja naj bo: »Podpirajmo potrebne in blazimo bedo ubogih.«

* Rezervni in vpokojeni častniki ter vojaški uradniki so dolžni udeležiti se svečane službe božje na dan 1. decembra 1935, in sicer ob 9. v pravoslavni kapeli na Taboru in ob 10. v stolnici. Oni, ki imajo uniformo, morajo priti v plašču in z čarpo. — Komanda mesta v Ljubljani.

* Sokolsko društvo Ljubljana II poziva svoje članstvo, da se drevi ob 20. v celoti udeleži župne proslave 1. decembra v telovadnici Narodnega doma. Jutri na državni in sokolski praznik pa bo ob pol 12. v telovadnici na realni društvena proslava, ki je za vse pripadnike društva obvezna. Udeležba obakrat v civilni obleki s sokolskim znakom. — Miklavževanje društva bo dne 5. decembra ob 18. za mladino in ob 20. za odrasle v lokalni telovadnici na Prulah. K vsem prireditvam bratsko vabimo tudi vse prijatelje našega društva. Uprava.

* Sokol Ljubljana-Vič ponovno vabi na slavnostno akademijo, ki bo drevi ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Na sporedu so telovadne in orkestralne točke ter recitacije. Jutri na praznik pa bo ob 11. slavnostna seja z zaobljubo novega članstva. Sokolsko članstvo in prijatelji društva vabljeni. Zdravo!

* Društvo »Tabor« vabi članstvo in prijatelje na proslavo zedinjenja, ki se vrši drevi ob pol devetih v restavraciji pri »Levu«.

* Mornarji! Vabimo vse mornarje in njihove družine na prijeten družabni večer, ki bo v restavraciji »Zvezda« 30. t. m. ob 20. Za obilno udeležbo priporočila Mornarska sekcija.

* Zanimivo skiptično predavanje pod naslovom »Od Sušaka do Cetinja« priredi železničarski krajevni odbor Jadranske straze v Ljubljani v torek 3. decembra t. l. ob 20. v dvorani Sloga v Pražakovi ulici (poslopje Direkcije državnih železnic v Ljubljani). Predava g. Milan Fuzy iz Zagreba. Sto lepo uspešnih slik bo prikazalo najlepše in najznamenitejše spomenike, arhitekture, življenje itd. na naši obali. Vstopnine ni.

* »Legionarje«, Govekarjevo ljudsko igro s petjem, ponove na splošno želijo poslednjič v Sentiakobskem gledališču v nedeljo 1. decembra ob 15.15 kot ponovljensko predstavo. Igra je dosegla pri vseh uprizaritvah lep uspeh. Pri predstavi sodeluje ves ansambel. Ker je za predstavo veliko zanimanje naj kupi cenjeno občinstvo vstopnice že v predprodaji v nedeljo od 10 do 12 in eno uro pred predstavo.

* Narodno delavstvo proslavi prvi december praznik narodnega zedinjenja v nedeljo ob 10 v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Okrožni odbor NSZ, ki proslavo prireja, vabi vse narodne delavstvo Ljubljane in okolice ter njih svoje in prijatelje, da se proslave udeležijo. Vstopnine ni!

* Predavanje SPD. V torek 3. decembra t. l. ob 20 nam bo pripovedoval v dvorani Delavske zbornice vodja letošnje avstrijske ekspedicije na Kavkaz g. Ferd. Krobath iz Beljaka o svojih doživljajih in vzponih na najvišje vrhove Kavkaza. Zanimivo predavanje bo spremljalo okrog 100 diapozitivov.

* Harry Piel v Ljubljani. Kako zaželen med filmsko publiko je bil dolgo pogrešani ljubljene Harry Piel, je pokazala včerajšnja premiera njegovega filma »Svet je moj!« Skoro razprodane zadnje predstave v kinu Sloga so pričale dovolj glasno o priljubljenosti tega igralca. Ker o izidu nagradnega natečaja razpisane ob filmu »Animator« še nismo poročali, moramo to nadoknaditi danes. Najboljši izraz za besedo »Animator« in prvo darilo so prisodili besedi »Pobudnik«, drugo nagrado »navduševalec« in tretjo »posredovalec«. V petek, dne 22. t. m. so bile pri zadnji predstavi razdeljene nagrade in je določil žreb, da je prejel prvo nagrado t. j. 200 Din v gotovini g. Fran Savinšek, drugo nagrado g. Zevnik in tretjo g. Stane Cankar. — Prijatelj Charlie Chaplina, največjega svetovnega komika, imajo danes možnost videti zadnji njegov film »Luči vlemesta« v matinejski predstavi ob 14. in jutri dop. ob 10.30. Cene matinejske to je 4-50 Din na vseh sedežih.

* Ljubljansko obrtništvo, organizirano v podružnici DJO Ljubljana-mesto, bo tudi letos proslavilo proslavo obrtniškega dne 1. decembra v svojih prostorih. Cesta 29. oktobra št. 19. Te proslave se bo udeležilo članstvo, na kateri bo prečitana enotna obrtniška poslanica z uvodnim nagovorom predsednika.

* Društvi »Soča«-matica in »Tabor« v Ljubljani bosta danes, v soboto 30. t. m. ob pol deveti uri zvečer v salonu pri Levu primerno proslavila 17letnico osvobodjenja in narodnega ter državnega zedinjenja. O velikem pomenu našega narodnega praznika zedinjenja nam bo govoril priznani predavatelj — pisatelj prof. dr. Ivan Lah. Na tem večeru, ki bo obenem tudi manifestacija vseh emigrantskih društev v Ljubljani in okolici za naše zedinjenje, nastopi pevski zbor bratskega društva »Tabor« pod vodstvom g. Venturinića. Na dnevnem redu bodo tudi večeru primerne deklamacije. Vse Sočane in člane drugih bratskih društev ter naše prijatelje vabimo, da se polnoštevno udeležijo te proslave. Vstop vsakomur prost, vsi dobrodošli.

* Sprejemanje čestitk in poklonitev dne 1. decembra pri g. banu. Na državni praz-

nik zedinjenja 1. decembra bo sprejemal ban g. dr. Natlačen od 11. naprej v banski palači poklonitve in čestitke. Doslej je bil običaj, da je g. ban na ta dan priredil za one, ki so prišli čestitat, primerno zakusko. Glede na sedanje izredno težke gospodarske in socialne razmere pa je ban gospod dr. Natlačen odločil, da dosedanja običajna zakuska odpade in je mesto te razdelil med razna dobrodušna društva znesek 25.000 Din z naročilom, da se ta znesek uporabi v obdaritev najsiromašnejših na praznik narodnega zedinjenja.

Maribor

△ Narodno gledališče. V soboto 30. nov. ob 20. uri: Sokolska akademija. — Nedelja 1. dec. ob 15. uri: Sokolska akademija. Ob 20. uri: »Poljska kri.« Znižane cene.

△ Razvitje prapora Podmladka Jadranske straze na Drž. trgovski akademiji v Mariboru bo jutri 1. decembra ob 10. v dvorani kina Union. Kumica prapora je ga. Ninka Pinterjeva. K razvitju je vabljeni vsa javnost.

△ Podžupan g. Cerinšek je prevzel z odstopom košaške župana g. Janžekovića županske posle. Na čelo košaške občine je prišel mož, ki ima velike zasluge predvsem za elektrifikacijo, ureditev cest in socialno skrbstvo občine. G. Ivan Cerinšek se že 14 let ukvarja s problemi košaške občine, v času pa, ko je bil v občinski upravi, je z odločnim nastopom dosegel, da se je izvedla marsikatera njegova koristna zamisel.

△ Drevi bo Sokolska akademija v Narodnem gledališču v proslavo državnega praznika. Jutri v nedeljo ob 15. bodo ponovili akademijo v istem obsegu.

△ Pred likvidacijo mariborske podružnice SLD. V smislu določil novega lovskega zakona bo likvidirana tudi mariborska podružnica Slovenskega lovskega društva. Likvidacijsko zborovanje in obenem ustanovni občni zbor Mariborskega lovskega društva bo 12. decembra t. l.

△ Mlada Robinzona. 13-letni Dimitrij H. in 14letni Ivan S. iz Mejne ulice, o katerih smo poročali, da sta neznanomak pobegnili od doma, sta se vrnila. Ne daleč od Maribora sta se skesala in si zopet zazelela doma.

△ Spor Furijana in gledališča likvidiran. Gledališki igralec Makso Furijan je poslal listom naslednjo izjavo: »Dne 3. nov. popoldne sem neopravičeno izostal od predstave »Tartuffa« in jo s tem onemogočil. Obstajam svoj nepremišljeni korak, ki sem ga storil v skrajni duševni stiski. Občinstvo in upravo Narodnega gledališča v Mariboru prosim, da mi blagohotno oprostita.« — Na podlagi te izjave je bil g. Furijan zopet sprejet v gledališko službo in je s tem afera, ki je dvignila toliko prahu, poravnana.

△ Savezne sokolske smuške tekme bodo v dneh 31. januarja do 2. februarja na Pohorju. Izvedba je poverjena mariborski sokolski župi, častni odbor prireditve pa tvorijo med drugimi odličniki tudi podstarosta SKJ Engelbert Gangel, načelnik SKJ dr. Alfred iPhler, načelnica SKJ Elza Skalarjeva in general Milutin Milenković, komandant mesta Maribora.

△ Ribji trg. Na običajnem petkovem ribjem trgu so bile cene ribam naslednje: molli 22 Din kilogram, igle 22, menule 12, sardine 12, karpi 13, ščuke 20 in kalamaji 22 Din kg.

△ Z vrhvo okoli vratu v postelji. Slovo življenju je hotel dati 30letni brezposelni delavec J. R., stanujoč na Tržaški cesti. Zvečer, ko je legel v posteljo, je pritrtil na kavelj nad posteljo vrv, ki si jo je zadržal okoli vratu. Ko je prišla domov z dela žena, ga je našla v postelji nezavestnega. Na pomoč je poklicala sosede, kh so z umetnim dihanjem spravili samomorilca zopet k življenju.

△ Demonstracije v Ljudski univerzi. Snovi je v Ljudski univerzi predaval univ. prof. dr. Grga Novak iz Zagreba.

Med predavanjem pa so izbruhnili med poslušalci medklici, ki jih ni hotelo biti konca. Pozvana je bila policija, ki je del poslušalcev odstranila, da se je predavanje lahko nemoteno nadaljevalo.

△ Iz maščevanja — kamen v okno. Na okna železničarja M. v Delavski ulici je bil izvršen nenavaden atentat. Nenadoma sta priletela v okna dva kamna, ki sta zdrobila stipe. O dejanju je M. takoj obvestil policijo, ki je kmalu izsledila dva nepridiprava, ki sta se hotela z omenjenim dejanjem maščevati nad lastnikom hiše, s katerim sta bila sprta.

△ Avto v obcestnem jarku. V četrtek popoldne se je pripetila na cesti v Počehovi težka prometna nesreča. Tovorni avto tvrdke Shell je nameraval prehiteti neki drugi tovorni avto, ki je vozil pred njim, a mu je zaradi mokrih tal avto z zadnjimi kolesi zdrčal v obcestni jarek. Nesreča pa je hotela, da je prav tedaj šla mimo zasebnica Marija Goricanova, katero je avto potegnil za seboj in jo vlekli kakih pet metrov za seboj. Žena je nato prišla pod avto v jarek in zadobila pri tem notranje poškodbe ter so jo takoj prepeljali v mariborsko bolnico. Njeno stanje je zelo resno, ker se žena še do danes ni zavedla. Kdo je pravi krivec nesreče, bo ugotovila preiskava.

△ Grajski kino. Danes premiera velikega ekspedicijskega filma »Divji tovari«. Še nikdar niste videli tako napetih dejanj kakor prav v tem filmu. Danes ob 14. uri in jutri v nedeljo ob 11. uri popoldne matineja pri globoko znižanih cenah. Predvajamo film o Eskimcih, njih običajih in življenju: »Igloo«.

△ Kino Union. Danes 100. jubilejni in najboljši Harry Pielov film »Artistie«. Sodelujejo Susi Lanner, Hilde Hildebrand, Hans Junkermann in mnogo dresiranih živali.

Kino Sloga

Ljubljanski Dvor Tel. 2730

Danes premiera senzacionalnega filma velenapete vsebine

HARRY PIEL SVET JE MOJ

Danes ob 16., 19.15. 21.15

Danes ob 14. uri po Din 4.50

Charlie Chaplin Luči vlemesta Smeh

NAŠA VAS

»Borba za novo življenje«

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Smartnem ob Savi priredi v nedeljo, dne 1. decembra t. l. ob 3 popoldne v pevskem domu v Seneberjah igro iz kmetijskega življenja »Borba za novo življenje«. Ta dramatični nastop bo prav za prav premiera dramatizacije kmetiskodelavske povesti A. Musila »Borba za novo življenje«, ki je izhajala v lanskem letniku »Grude«. Zanimivo in poučno povest je dramatičiral član društva tov. Dovč, ki je ob tej priložnosti spet potrdil znano resnico o bogati inteligenci naših kmetijskih fantov in deklet, ki ume tudi iz lastnih sil ustvarjati kulturne vrednote. Snov »Borbe za novo življenje« je realistično zajeta iz kmetisko-delavskega življenja, razgrinja z mnogih plati gnolbo družabnega reda in nazorno prikazuje nesebične in odločilne napore kmeta in delavca, ki si z vzajemnim sodelovanjem zgradita svoje novo življenje. Prav posebno značilno pa osvetljuje povest vlogo šolanstva med narodov. Šolanstvo mora s svojim delom nesebično služiti narodu, jesti črni kruh, če je narod črnega, in nikdar za sklado leče zatajiti svojega naroda, čeprav je ta narod samo kmetisko-delavski.

Kmetiskemu kulturnemu društvu in zlasti še dramaturgu iskreno čestitamo k lepemu uspehu. Vsi, ki živite v duhu kmetijske ideje in mladega gibanja, posetite odsko predstavo, ki vam bo pokazala borbo za novo življenje, ki je tudi naša borba.

Iz društvenega življenja

+ Dobova. Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet za krško-brežiški okraj priredi v začetku meseca januarja gospodarsko-prosvetni tečaj za kmetijske fante. Za ta tečaj vlada med kmetisko mladino že sedaj veliko zanimanje. Kmetiska mladina se namreč jasno zaveda, da si mora za življenje pridobiti prepotrebno orožje — to pa je vzgoja in izobrazba!

+ Draga pri Stični. Naše društvo kmetijskih fantov in deklet je preteklo nedeljo priredilo v stiškem sokolskem domu pri kolodvoru uspešno burko »Joj, škorklja!«. Obisk je bil prav številen, obiskovalci so napolnili dvorano do zadnjega kotička. Vzorno kulturno delo kmetiske mladine uživa namreč vsepovsod velike simpatije in priznanje, zato sleherni z razumevanjem sledi prizadevanju kmetiske mladine za kulturni napredek našega podeželja.

+ Nova vas pri Blokah. Naše društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo začetkom svoje zimске prosvetne dobe predavanje o Abe-siniji. Predaval je tov. dr. Ciril Kraševac iz Cerknice, ki je podrobno razgrnil pred številnimi poslušalci problem italijansko-abesinskega spora, za katerega vlada vsepovsod po deželi veliko zanimanje. Na tem predavanju je bil obisk naravnost rekorden, navzočih je bilo nad 120 mož in fantov, ki so prihiteli iz vseh okoliških vasi. Zanimiva tema in več predavatelj sta imela torej dovolj odziva. Za bodoče tedne našega kulturnega dela pripravljamo prav mnogo stvari, posebno pa bo treba letos posvetiti mnogo pažnje tudi našemu tradicionalnemu zimskemu delu — bloškemu smučanju.

+ Ptujski pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet ima 8. decembra ob 8. uri dop. »Pri belem križu« v Ptujju svojo četrto sejo, ki naj se je tov. odborniki točno in polnoštevilno udeležijo. — Istega dne pa bo v Ptujju tudi kmetiskomladinsko zborovanje z geslom »Potrebno je sodelovanje kmetiske mladine«. Zborovanje bo ob pol 10. uri dop. v spodnji dvorani Narodnega doma v Ptujju. Kmetiska mladina, ki se bješa za prepoved slovenskega podeželja in za svoje novo življenje, udeležijo se tega zborovanja v čim večjem številu, da boš v složnosti izpovedala svojo vero in dokazala neomajno voljo do kulturnega napredka!

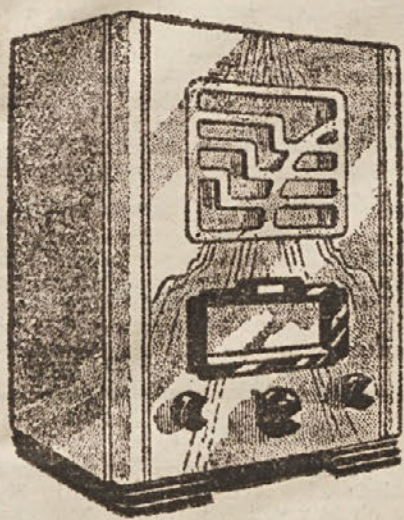
+ Dobrunje. Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo 1. decembra ob pol 4. uri pop. igro »Grunt« v dvorani g. Mihe Jerine v Zadvoru št. 14. Igra je zajeta iz kmetiskega življenja in prikazuje borbo za zemljo, to največjo dobro in hranilnico vsega življenja. Vaščani in kmetiska mladina, prihitite in podprite naše nesebično kulturno delo!

Dopisnike in tiskovne referente Društva kmetijskih fantov in deklet pozivamo, da redno poročajo o kulturnem in prosvetnem udejstvu vanju kmetisko-mladinskega gibanja. Dopise, namenjene za »Našo vas«, je pošiljati na naslov uredništva z izrečno pripombo »za Našo vas«.

Pridobivajte nove naročnike!

PRAVI GLASBENI INSTRUMENTI

Siera

SO NOVI MODELI

radio aparatov

DOVRŠENOST

točne in močne reprodukcije
selektivnosti
odlične in okusne linije

Dolgoročna odplačila!

Pooblašteni trgovci v vseh večjih krajih

Zastopnik za Dravsko banovino:

„SIERA-RADIO“ Bruno Klemenčič, Miklošičeva cesta št. 30

Gospodarstvo

Za našega obrtnika

Zopet stopajo jugoslovanski obrtniki pred javnost s prireditvami obrtniškega tedna. Opozoriti nas hočejo na svoje delo in svoje težnje. Kdor je njihovu stanovskemu pokretu sledil, bo moral priznati, da ne prihajajo praznih rok. Na mnogih lepih razstavah so v preteklem letu pokazali, da se z njih trdno voljo, ustvariti si dostojen prostor v družbi ostalih jugoslovanskih stanov, družji v visoki meri znanje in sposobnost. Občudovali smo jih na njih zbora- vanjih in manifestacijah, kjer so s polnim za- npanjem pokazali živo vero, da se prekopljejo iz sedanjih težkih časov v boljše bodočnost.

Ko nas kličejo, da jih zopet obiščemo, jim gotovo ne bomo odrekli, da se pomudimo pri njih delu, da se pogledimo te dni v njih težnje in težave in jim zagotovimo, da jim bomo, kjer nas potrebujejo, z rami ob rami stali ob strani. Potrebujejo smo jim!

Ce se te dni počivi v nas smisel za ročno delo našega obrtnika, ki mu bomo dali povsod, prav povsod prednost pred tujim blagom, bomo storili samo to, kar od nas obrtništvo upravičeno pričakuje. Premnogokrat so nam dokazali, kako malo jih, ki so naše krvi in naše gore list, priznavamo, kadar si nabavljamo vsakda- nje življenjske potrebščine. Dokazali so, da so v vseh pogledih konkurenčni tujim proizvo- dnikom, tako v cenah in kakovosti blaga kakor tudi po lepem oblikovanju svojih izdelkov. To- da ne samo lastna gospodarska potreba in ko- rist, tudi narodna zavest nam narekuje, da jim

ne smemo več tako tuji stati ob strani. Segaj- mo po domačih izdelkih!

Težave časa tudi v preteklem letu niso po- pustile in posebno slovenski obrtnik jih je tež- ko občutil. Dela je primanjkovalo. Na vseh kon- cih in krajih se je štedilo; potrebe so se ome- jevale. Kjer je kdo mogel, je poizkušal, da si delo opravi sam v svojem gospodarstvu. Če je bilo treba kod kaj novega napraviti, pa se ni mudilo, se je delo kar odložilo za boljše čase. Če se pa je le moralo izvršiti, ga je opravil mnogokje tudi neobrtnik, da bi bilo ceneje. Po- ročila o stanju obrtniškega stan med teme- lje narodnega blagostanja. Dajmo jim dela in ne štedimo, kjer nam štediti ni treba! Zapo- slovali bodo nameščence in brezposelnost bo manjša. Njih denar bo prišel v obtoč in blago- stanje vseh se bo dvignilo. Od svojih dohodkov bodo mogli zopet dati državi na davkih in jav- nih dajatvah; saj so obrtniki med najboljšimi davkoplačevalci.

Ko slovensko javnost pozivljamo, da z vsemi močmi podpre našega obrtnika v njegovem pri- zadevanju, upam in pričakujem, da od nas ne bo nikogar, ki bi v tem plemenitem stremljenju zaostal. Obrtnikom pa ključem po davni lepi na- vadi: Bog živi pošteno rokodelstvo!

Ban dr. Marko Natlačen.

Odpis zaostalih davkov

Dravska finančna direkcija v Ljubljani opo- zarja vse one davčne zavezanke, ki imajo davčni dolg po stanju krajem 1932., za katerega odpla- čilo je bilo s § 28. zakonske novele od 18. febru- arja 1934 predvideno največ v 11 letnih obro- kih in s § 49 zakona o budžetskih dvajsetih- nah za meseca avgust 1935—marec 1936, glede poljedelcev in malih obrtnikov, bivajočih v kra- jih, za katere veljajo odredbe točke III. čl. 37 zakona o neposrednih davkih — podaljšano na 15 let, na uredbi ministrskega sveta o izred- nem odpisu sorazmernega dela za izterjanje še ne dospelega davčnega dolga krajem 1932. leta, št. 78.992/III od 8. novembra 1935, ki je objav- ljena v »Službenih novinah« pod št. 262 od 12. novembra 1935 in v »Finančnem zborniku« št. 46 tekočega leta.

Po čl. 1 cit. uredbi letni obrok dolžnega dav- ka do kraja 1932., ki je plačljiv v teku leta: 1936, se mora odplačati v gotovini do kraja meseca februarja 1936 z 89%, v l. 1937. 80 odst., v l. 1938. 71 odst., v l. 1939. 63 odst., v l. 1940. 56 odst., v l. 1941. 50 odst., v l. 1942. 45 odst., v l. 1943. 40 odst., v l. 1944. 36 odst., v l. 1945. 32 odst., v l. 1946. 28 odst., v l. 1947. 25 odst., v l. 1948. 23 odst.

Po posebnem razglasu ministrstva financ, pa

Gospodarske vesti

= Izvoz mesa v Belgijo je prost carine. Bel- gijska vlada je odobrila, da se lahko od 14. no- vembra dalje uvaža carine prosto meso, suho mesnato blago in mesne konzerve.

= Pocenitev karteliranih proizvodov v Poljs- ki. Gospodarski komite poljske vlade je pri- pravil ukrepe, po katerih bodo od 1. januarja dalje znižane železniške tarife in cene nekate- rim karteliranim proizvodom, to zlasti slad- korja, premoga, petroleja, železa in papirja.

= Anketa o cenah življenjskih potrebštin. V ministrstvu za notranje posle je bila nedavno imenovana anketa komisija z nalogo, da pro- učijo vprašanje ureditve cen življenjskih potreb- štin. Anketa komisija je doslej proučila to vprašanje za mesto Beograd. Mestni načelnik je naprosil, da na področju mesta Beograda energično izvede maksimiranje cen življenj- skih potrebštin, zlasti kruha, mesa, mleka in kuriva.

= Borba za francoski frank. Francoski listi poročajo se o nadaljnjem begu zlatih rezerv francoske banke. Splošno naglašajo, da kljub nenavadnemu povišanju diskonta na 6% traja

se more davčni zavezanec koristiti ugodnosti iz te uredbe samo tedaj, če prične odplačevanje svojega dolga pri zadnjem letu, t. j. pri letu 1948 — nazaj.

Ker je s to uredbo nudena davčnim zavezan- cem, ki imajo davčne zaostanke po stanju kra- jem 1932. ugodna prilika, da ta svoj dolg, ki bi se sicer kot težko breme vlekel iz leta v leto in bi ga bilo zajedno s tekočimi davki težko od- plačati, poravnajo samo v višini od 89—23%, t. j. s kvoto, ki je v zadnjih 4 letih celo nižja od 1/4 odnosno 1/4 dolžnega letnega obroka, sma- tra finančna direkcija za svojo posebno dolžnost, da na to uredbo opozori davčne zavezanke jav- no ter jim priporoča, da se te ugodne prilike poslužijo v čim največji meri.

Hkratu opozarja finančna direkcija, da se rok za odplačilo navedenih davčnih zaostankov, ki je z gori cit. uredbo določen do kraja 1936, ne bo podaljšal in da ni niti najmanjše misliti na to, da bi se ti davčni zaostanki, v kolikor so izterljivi v smislu davčnih predpisov, odpisali v celoti ali deloma. Nasprotno imajo davčne uprave nalog, da baš izterjanju teh davčnih zaostankov posvetijo vso svojo pozornost ter jih izterjajo prvenstveno s prisilnimi merami.

beg zlata še naprej. V poslednjih dneh je fran- coska Narodna banka izgubila še nadaljnjih 470 milijonov frankov, tako da je v razdobju od 1. do 26. novembra v celoti izgubila 4 milijarde frankov.

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 29. novembra. 2975'70—2990'29, Berlin 1756'08—1769'95, Bruselj 742'49—747'56, Curih 1421'01—1428'08, London 216'35—218'41, New York 4360'77—4397'09, Pariz 289'56—291'—, Praga 181'63—182'73, Trst 353'87—356'96, Curih, 29. novembra. Beograd 7'02, Pariz 20'3750, London 15'2550, New York 309'375, Bruselj 52'30, Madrid 42'2250, Amsterdam 209'3250, Berlin 124'40, Dunaj 56'70, Stockholm 78'65, Oslo 76'65, Kopenhagen 68'10, Praga 12'79, Varšava 58'15, Atene 2'90, Carigrad 2'45, Bukarešta 2'50, Helsingfors 6'7250, Buenos-Aires 0'85.

VREDNOSTNI PAPIRI

Zagreb, 29. novembra. 7% invest. pos. 78, bl., Vojna škoda 358—360, 4% agr. obv. 43'50 den. 7% Blerovo pos. 60'50—70'50, 8% Blerovo

pos. 79'50—80—79'50, 6% beglučke obv. 60—61, Narodna banka 6400 den., Agr. priv. banka 233 —236, Dunaj-Zagreb 878—888—883, Dunaj-Beo- grad 882'15—872'15, Grčija-Zagreb 29'49—30'14 —29'84, Grčija-Beograd 30'85—30'15, Priv. klir. London-Zagreb 252'70—254'30—253'50, Privat. klir. London-Beograd, 253'80—252'20, Priv. klir. Madrid-Zagreb 640—650—645, Privatni kliring Madrid-Beograd 650 pon. Trboveljska 105—110 —110, Privatni kliring Berlin-Zagreb 1481'50—1501'50—1491'50, Šečer Osjek 140 bl., 7% stab. pos. v Parizu—, 6% dal. agrari 58'50—54'50 —59'50.

BLAGOVNO TRZIŠČE

Novi Sad, 29. nov. Pšenica: bačka 160—164, bačka ladja Tisa in Begej 172—174, slavonska 162—164, sremska 164—165, banaška 161—164. Oves in ječmen neizpremenjen. Rž ne notira. Koruza: bačka in sremska stara 103—105, ba- naška stara 102—104. Vse ostalo neizpremenje- no. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Semboj, 29. nov. Pšenica: bačka, okolica Sem- bor in slavonska 161—163, gornja bačka in gor. banaška 163—165, sremska in južna banaška 162—164, bačka in banaška poljska 171—173, bačka, ladja Begej 171—173, bačka, ladja Kanal 163—165. Rž ne notira. Oves in ječmen neizpre- menjen. Koruza: bačka in sremska stara 100—103, bačka in sremska sušena 94—96, bačka in sremska garant. kval. 90—92, bačka in sremska december, januar 92—94. Moka: bačka Og. Ogg 240—260, št. 2 220—240, št. 5 200—220, št. 6 180—200, št. 7 155—165, št. 8 105—110. Otrbi in fižol neizpremenjeni. Tendence neizpreme- njena. Promet 25 vagonov.

Sokolstvo

Proslava 1. decembra v Narodnem domu

Sokolska župa Ljubljana priredi drevi ob 20. v telovadnici Narodnega doma (vhod iz Bleiweisove ceste) proslavo državnega praz- nika 1. decembra. Spored svečanosti je na- slednji: 1. godba Sokola I: Sokolski pohod; 2. Pašćan: Sokolski pozdrav, pevci-Sokolji; 3. slavnostni govor starostre župe Ljubljana br. dr. Josipa Pipenbacherja; 4. godba So- kola I.: »Zovi, samo zovi«, jugoslovanske narodne; 5. E. L. Gangl: Prvi december, recitacija; 6. Hatze: Čuvajte Jugoslavijo, pevci-Sokolji; 7. Čitanje poslanice Saveza SKJ; 8. državna himna in sokolska himna »Hej Slovani«, godba Sokola I.

Sokolska župa Ljubljana vabi vsa bratska društva, da se polnoštevilno udeležijo so- kolske proslave, ravnotako je vabljena vsa ostala javnost. Proslave se udeležijo član- stvo v civilni obleki s sokolskim znakom, samo praporščaki s prapori in dvema spremljevalcema se udeležijo slavnosti v kroju. Bratje praporščaki naj bodo v Na- rodnem domu najkasneje ob 19.45. Sokoli, pokažimo drevi z veliko udeležbo, da vemo ceniti zgodovinski akt našega blagopokoj- nega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedi- nitelja, ko je dne 1. decembra 1918. progla- sil naše narodno in državno zedinjenje. Bratje Sokoli, za nas velja: en kralj, ena država, eno Sokolstvo in en narod, kom- promisov ne poznamo. Zdravo!

Sokolska župa Ljubljana.

= Sport =

VIII. »Tek Zedinjenja«

Naši sportniki lahko atleti bodo tudi le- tos svečano proslavili naše državno in na- cionalno Zedinjenje s tradicionalno lahko atletsko prireditvijo »Tek Zedinjenja«.

Vsako leto je imenovana prireditev bila zbirališče najboljših jugoslovanskih tekačev na dolge proge, letošnji sportno-manifesta- cijski del »Tek Zedinjenja« obeta prese- zati dosedanje veliko udeležbo, kajti na startu se bodo pojavili vsi najboljši jugo- slovanski tekači na dolge proge, ki so po ogromni večini iz Dravske banovine.

Prijavili so se atleti iz Celja, Kranja, Je- senic, Novega mesta, Litije, Trbovelj, pri- čakuje se tudi udeležba iz Maribora, Za- greba in Varaždina, s čimer bi bila vsa ju-

goslovanska lahko atletska elita zbrana na startu. Višek užitka bo nudilo letos sreča- nje na dolgi progi med dvema najboljšima jugoslovanskima tekačema na dolge proge, Ilirijana Bračana, letos najboljšega balkan- skega atleta v tekih na dolge proge in nje- govega velikega rivala Primorjaša Krevsa, lanskeletnega balkanskega prvaka v teku na 5 km. Od zunanjih bi utegnili ogroziti placemente naših najboljših dolgooprogašev Zagrebčani Deršič, Blech, Varaždinac Ta- kač in Mariborčani Kangler, event. Grmov- šek, ki so vsi obljubili udeležbo. Daljša tekmovalna proga bo tedaj brez dvoma re- vija najboljših jugoslovanskih dolgooproga- šev, ki bo daleč prekosila letošnjo državno prvenstvo za poedince.

Krajsa tekmovalna proga bo s svoje stra- ni zbrala najboljšje jugoslovanske srednje- progaše, katerim bodo brez dvoma pred- njajši Primorjaši, ki danes razpolagajo z daleč najmočnejšo srednjeprogaško gardo.

Tekmovanje bo letos ne samo po kvali- teti temveč tudi po kvantiteti prekosilo vse dosedanje »Teke Zedinjenja«. Računa se z zanesljivo udeležbo preko 50 tekačev.

Dramije

Kakor vse kaže, se bo pri nas precej razvila trgovina s senom, ki ga tukajšnji kmetje v ve- liki meri prodajajo. Do lanskega leta so ga mo- rali voziti v St. Jurij ob j. ž., kar pa je bilo zaradi slabe ceste dokaj naporno. Z nakupova- njem sena je že lanske leto pričel tukajšnji trgovec g. Drago Čater in ga je izvozil 41 va- gonov. Letos pa namerava postaviti veliko skladišče, ki bo dolgo blizu 40 m in bo mogoče v njem spraviti 8 vagonov krme. Cene se gibljejo pri nas od 45 do 50 Din za metriki stot.

Posesnik g. Viktor Leber je letos ob potoku »Drameljščica« postavil žago za rezanje lesa. Vso konstrukcijo iz lesa je sam izdelal. Rado- vedni smo bili, če bo mogoče žagati z žago na vodni pogon, a z vsemi lesenimi deli. In res: že dva meseca žaga in zreže na dan okrog 2 m³ okroglega lesa. Tudi ta naprava je pridobitev za naš kraj, da ni treba kmetom voziti les po 8 km in še več daleč, četudi ga potrebujejo za domačo uporabo.

Naše delo Vas zadovolji

kemične čistilnice,

pralnice

in svetlolikalnice

obleke, perilo in ovratnike

SAVS STANE

Ljubljana, Tyrševa 36

Cerkvena ulica št. 1 (Trnovo)

Naročajte

„Glas

naroda“!

Telefon 2059

Suha drva,

premog,

karbopakete

dobite pri

I. POGAČNIK

Bohoričeva ulica št. 5

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglaših reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

OPREMLJENO SOBICO oddam takoj ali pozneje mirni gospodični. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

250 DINARJEV NAGRADE dam onemu, ki mi priskrbi kakršnokoli stalno službo (skla- diščnika, pisarniško moč, lesnega manipu- lanta ali kaj sličnega), star sem 27 let, sam- ski, vsestransko zanesljiv in pošten. Ceni- ponudbe na upravo lista pod »Solidens«.

GOSPO IZ POSTOJNE, ki se je dne 27. t. m. oglašila radi stanovanja v Rožni ulici 7/1., prosim, naj se vsekakor ob priliki zopet oglasi.

Med zaznamovanci

Človek bi mislil, da so ljudje, ki se je narava hudobno poigrala z njimi, zaradi svojih telesnih posebnosti ali nepravilnosti nesrečni. V resnici je to precej drugače nego si navadno mislimo.

Ti ljudje se pač čutijo prikrajšane, dokler ne najdejo pravega delokroga. Doma se navadno ne počutijo dobro. Družine jih smatrajo za izrodke in za svojo nesrečo. Kakor hitro pa se jim posreči najti primerno torišče lastnega udejstvovanja, se razvedre in so prav tesno, iskreno navezani drug na drugega.

Nakaza ni vselej gorje

Najprej se znajdejo tako ljudi v cirkusnem okolju. Tu jim je zmerom odprto široko polje udejstvovanja, zato tudi njih čustveno življenje dosega v cirkusu največji razmah. Kakor med normalno razviti ljudmi, je tudi tu poglavje zase — nesrečna ljubezen. Tako se je nek pritičkevec zaljubil v dekle, ki je imela razen dveh rok še — štiri noge. Dve nogi sta bili popolnoma razviti, dve pa kratki in pokrneli. Malega je menda vprav ta posebnost tako zanimala, da je nenavadno cirkusko dekle zasnubil. Ker ga je odklonila, si je vzel — življenje. Torej čisto pravičen samomor radi »nesrečne ljubezni«.

Sreča v nesreči

Kakor nesrečna, je med njimi doma tudi — srečna ljubezen. Tako je v nekem cirkusu nastopala dekle, ki jo je »krasila« lepa, 60 cm dolga kostanjeva brada. V to žensko se je zaljubil nek človek, ki je imel v Texasu slajno uspevajoče elektromotorsko podjetje in res lepo ženo, s katero je živel v srečnem zakonu. Ko pa je spoznal bradato lepoto, je zapustil ženo in podjetje ter se poročil s cirkusko izvoljenko, da je lahko povsod romal z njo. Ves blažen je grebel s prsti po njeni bradi in izjavljal vsakomur, kdor ga je hotel poslušati, da je šele sedaj spoznal — pravo srečo.

Znamenita je v tej vrsti Myrtle Corbin iz Pennsylvanije. To je ženska z dvojnimi trupom in samo eno glavo. Vzlice temu — ali morda vprav radi te okolnosti — je našla moža, s katerim je stopila v pravo srečno zakonsko zvezo. Petkrat je postala mati in vseh pet otrok je prišlo zdravih in popolnoma normalno razvitih na svet. Torej prava sreča v nesreči.

Po vsem tem bi človek dejal, da narava hkratu plačuje, ako komu kaj vzame. Koliko je normalnih in sposobnih ljudi, ki se zaman pehajo za srečo, kakršno narava razigrano nakloni marsikateremu navidez-nemu »izobčencu«!

Zanimivosti z vseh strani

Hči bivšega predsednika angleške vlade Macdonalda je kupila star hotel, ki obstoji že 30 let. V njem bo otvorila krčmo, ker je od dotične občine dobila točno pravico na lastno ime.

Predsednik vlade Gömbös, njegova soproga in zunanji minister Kanya so v spremstvu šefa političnega odseka notranjega ministrstva barona Bešenya odpotovali ob 13.30 na Dunaj. Na postaji so se od njih poslovile razne ugledne osebnosti, med njimi tudi višji uradniki avstrijskega poslanstva. Gömbös je izjavil novinarjem, da je njegovo potovanje uradno, in da se bo z avstrijskimi pristojnimi činitelji razgovarjal o perečih vprašanjih.

Poljska vlada je razpustila poljsko-šlesko združenje »Poljskih svobodomislecev« zaradi protidržavne propagande. Komunisti so izko-

Ameriški policijski konjeniki so izvežbani kakor cirkuski akrobati. Slika kaže, kako je konjenik rešil jahalko v divjem galopu z zbesnega konja

Očeta so ji bili revolucionarji, mati in drugi so odšli bogve kam, ona pa je ostala pri služkinji. Kako in kaj se je zgodilo potem, ne ve natanko. Odličen gospod se je usmilil Tatjane in nje, ki je bila tedaj še neboljeno dete. Z vojaškim transportom sta se odpeljali iz Rusije in našli v Franciji svoj novi dom. Gospod Belfleurs, ki mu žena ni mogla pokloniti nobenega otroka, jo je pohčeral in jo dal vzgojiti in izobraziti. Njen dobrotnik ima v Franciji lepa posestva in je udeležen pri nekaterih uglednih in trdnih industrijskih podjetjih. Pri njem je živila kakor princesa. Da, celo to je dovolil, da je s Tatjano govorila ruski in ji je posebej za pouk v materinščini najel učitelja iz vrst ruskih emigrantov. Tako je spoznala lepoto in globino ruske književnosti, v šolah pa se je izobrazila v vsem, česar je treba izobraženi evropski ženski.

Pred tremi leti je gospo Belfleursovo ugrabila smrt. Odtlej je stara Tatjana, ki je že kakor prstena, prevzela gospodinjstvo in je Belfleursov dom, čeprav sredi Francije, po svoji notranji uredbi čisto ruski. Celo gospod Belfleurs sam zna precej ruskih

A. Landon, bodoči kandidat za predsednika USA

riščali zborovanja tega društva za svojo propagando.

34 protestantskih pastorej v Newyorku je podpisalo resolucijo, v kateri pozivajo ameriške sportnike, naj se ne udeležijo berlinske olimpijade. Pastorji pravijo v svoji resoluciji, da obsojajo takozvani arijski paragraf. Tudi levičarske stranke so priredile velika zborovanja proti udeležbi ameriških sportnikov na berlinski olimpijadi. V Newyorku so organizirali demonstrativen obhod po mestu, v katerem je sodelovalo 100.000 ljudi. Do incidentov ni prišlo.

Belgijski odbor unije za DN je organiziral zborovanje, pri katerem je prišlo do demonstracij. Policija je morala vreči iz dvorane večje število demonstrantov. Trdijo, da je bilo tudi več ljudi ranjenih. Demonstracije so se na ulicah nadaljevale in je bilo tudi več ljudi ranjenih.

Povest

»Mama, ali naj ti povem povest?«
 »Le povej mi jo, sinko moj.«
 »Toda povest je čisto kratka, mama.«
 »Nič ne de, sinko, kar začni. Tvoje povesti se že v naprej veselim.«
 »Ali res, mama?«
 »Res.«
 »No, potem poslušaj: Nekoč smo imeli krasno, dragoceno vazo — a jaz sem jo prej razbil.«
 Tako naključje! »Kdaj pa je mene prinesla štorčija sem?« — »28. novembra, zlato moje.«
 »Joj, torej kakor nalašč na moj — rojstni dan?!«

besedi in se v sili za vsakdanjo potrebo pomeni s Tatjano vse po rusko.

Tako je živela kakor v raju. Ko je zapuščala domovino, je bila še premajhna, da bi jo bilo bolelo porušenje prejšnjih tradicij, pozneje pa je gledala na Rusijo le kot neudeležena opazovalka. Niti emigrantov ni mogla razumeti. Samo včasih se ji je zadelo, da nastaja tam nov svet, ki ga evropski človek ne more in morda tudi neče pravilno oceniti. Kadar jo je obsla prešernost, ji je celo ugajalo marsikaj, kar se godi v Rusiji. Veselila se je napredka, zlasti pa one zdrave, gigantske in nezmagljive sile, ki jo je ob njegovih silnih poskusih zaslutila v ruskem narodu. Res so jo plašile tudi žrtve, toda kakšno pa bi bilo življenje brez žrtv?

Ob proučevanju zgodovine je začela pojmiti oni skrivnostni in neporušljivi prirodni zakon, po katerem zahteva vsak dvig in vsak napredek žrtve. Kar je pridobljeno brez njih, nima cene in ne obvelja.

Dr. Linson je poslušal in se čudil samostojnemu gledanju in pojmovanju nenavadne tujke. Morda je Natalija opazila začudenje na njegovem obrazu, ko je pripomnila:

— Se vam ne zdi verjetno, gospod doktor?

— Pač, pač, le občudujem vas.

— Ni vredno, je z deklisko prešernostjo odklonila Natalija. Saj vendar človek ne more živeti z zaprtimi očmi!

In je spet pripovedovala, kako so ji razni pojavi jeli dramiti poprej neznane misli. Ko je dorasla, je videla v novi domovini polno pogršk in napak in polno gnilobe. Ob vse to se ni obregal nihče. Celo v redu in prav se jim zdi, da tretji, morda celo četrti

V Angliji so izdelali po dolgoletnih poskusih motorno kolo, katerega sprednji del je konstruiran kakor avtomobil, ima namreč je-kleno šasijo

Kultura

Cerkveni koncert »Slavca«

Malo da ne oznanjen, skoro brez reklame se je vršil v nedeljo zvečer ob 20. uri v šentpeterski cerkvi Hladnikov večer (orgelski in pa pevski). Zasnoval, aranžiral in dirigiral ga je Slavček marljivi, podjetni in zelo ambiciozni pevovodja g. Ivan Rupnik.

Vse hvale vredno je, da se pozabljene in menda tudi še nikoli izvajane skladbe naših mojstrov, kot je bil organist dolenske metropole Nace otmo pozabnosti. Bil je mojster igre na orglah in le g. monsignor Stanko Premrl ter prof. Matija Tomc, ter za njima g. skladatelj Blaž Arnič se mu lahko postavijo ob bok. Hladnik je v malih razmerah rasel in zato je bila invencija v njegovih skladbah silno skromna. Preko pobožnih Marijinih pesmi, ki so jih vzljubili vsi cerkveni zbori in ki še danes izpodrivajo vso moderno glasbo — se vendar ni

povzpel v večjih cerkvenih skladbah do samostojnega izraza. Napisal je mnogo antifon, psalmov, ki smo jih v Novem mestu še študentje študirali in izvajali, vendar pa so te skladbe ostale v njegovem zaprašenem arhivu. Če se jih je deloma lotil g. pevovodja »Slavca« Rupnik, mu gotovo to štejemo v dobro. Njegovemu trudu pa uspeh absolutno ni mogel odgovarjati. Res, da je mojster na orglah spretno uporabil vsa izražanja sredstva, res, da je tudi orkester glasbene šole »Sloga« pomagal pri Hladnikovi »Ave Maria«, dasi ni niti instrument »dobro uglasil«, res tudi, da je bil koncert prenaplno aranžiran in da zbor »Slavca«, ki ni slab, ni mogel biti v formi, kot bi si jo želeli. Razen par mogočnih viškov, so vse skladbe v poslušalcih ostavile višek dolgočasja.

Brez glave delati koncerte, ki jih je za današnje čase itak preveč — ne l. že. Škoda je truda in napora. Vse hvale je vredna ambicija društvenega odbora in pevovodje. Odehta pa še zdavnaj ne prizadevanj prirediteljev.

Hladnik je pa vseeno s koncertom »Slavca« dobil zaslužno priznanje za svoje skladateljsko delo.

Z. P.

Novo mesto

Narodni praznik zedinjenja bo proslavil novomeški Sokol s svečano akademijo 30. novembra ob 20 v veliki dvorani Sokolskega doma. Nagovor bo imel društveni starosta br. M. Marinček. — 1. decembra bo slavnostna seja članstva takoj po službi božji, popoldne pa bodo ponovili akademijo za naraščajo.

Tečaj za smučarsko gimnastiko je otvoril sportni klub »Elan« pod vodstvom prof. M. Dobovška. Tečaj posega okoli 40 smučarjev in smučark, kar priča o velikem zanimanju za zimski sport, posebej pa za njega pravilno gojitev.

Skladatelj in dirigent Marijan Kozina, novomeški rojak in ravnatelj Glasbene Matice v Mariboru, je dosegel v nedeljo v mariborskem gledališču s svojo opereto »Majdo« velik uspeh. Pred dvema letoma je mladega umetnika priznala Praga s tem, da je praški radio prenašal njegovo orkestralno suito. Želja novomeških radionaročnikov in poslušalcev je, da bi ljubljanska radiopostaja čimprej priskrbela prenos ene izmed repriz operete iz mariborskega gledališča.

Mi smo dajali med svetovno vojno zlato za železo, v Italiji so pa pozvali prebivalstvo kratkomalo, naj da zlato domovini. Poziv je uspel. Slika kaže, kako stoji italijansko prebivalstvo v neki nabiralnici v Rimu v vrsti in daje domovini zlato...